

FHS Krigsskolen

Bacheloroppgave

HEARTS AND MINDS

– Litteraturstudie –

av

Karl Hallberg Ringstad, Ina Emilie Sti Ottesen

Levert som en del av kravet til graden:

BACHELOR I MILITÆRE STUDIER MED FORDYPNING I LEDELSE OG LANDMAKT

Antall ord: 14538

Innlevert: Mars 2023

Forord

Vi vil takke veilederen vår, Tor-Erik Hanssen, for givende veiledningstimer med gode diskusjoner og tilbakemeldinger. Du har bygd oss opp og gitt oss drivkraft til å stå på egne ben og tørre å ta beslutninger i det vi har opplevd som en svært utfordrende og givende oppgave.

Vi gikk inn i denne oppgaven med et ønske om å lære mest mulig av arbeidet. Vi sitter igjen med mye erfaringer, lesning og gode diskusjoner hvor vi har fått testet hverandres forståelser.

Oslo, Krigsskolen, 30-03-2023

Karl Hallberg Ringstad, Ina Emilie Sti Ottesen

Sammendrag

Temaet for studien er begrepet og ideen «hearts and minds» innenfor opprørsbekjempelse. Bakgrunnen for studien har vært en forståelse av ideen som tvetydig og misforstått. Tvetydighet i forståelsene har bidratt til sprikende tolkninger og skapt forvirring rundt hva som menes når ideen brukes i opprørsbekjempelse. Formålet med studien er å skape en forståelse for hva ideen egentlig betyr med hensyn til historien. Problemstillingen er derfor:

«Hva er ideen «hearts and minds» innenfor opprørsbekjempelse?»

Vi har benyttet en litteraturstudie for å tilnærme oss problemstillingen. Hensikten med metoden har vært å sammenfatte allerede eksisterende informasjon om temaet for å forstå hvordan begrepet er brukt. Studien har undersøkt seks historiske eksempler og kan vise til tre resultater.

Det første resultatet i studien viser at minst seks faktorer kan sies å være relevante når «hearts and minds» brukes i opprørsbekjempelse. Faktorene er *befolkningsorientering*, *legitimitet hjemme*, *legitimitet lokalt*, *kombinerte innsatser*, *reformer* og *maktbruk*. De fire første faktorene er konstante og kan kun vurderes ut fra tilstedeværelse i hvert eksempel. De to siste er variabler og kan noe forenklet vurderes for å være utøvd i høy eller lav grad. Faktorene legger grunnlaget for hvordan vi forstår tvetydigheten av «hearts and minds».

Det andre resultatet er at tvetydigheten av «hearts and minds» overordnet kan forstås som to motsatte tolkninger. Disse presenteres som en dikotomi i teorien, men er ikke gjensidig utelukkende i praksis. Den ene forståelsen er «popular support» som i sin reneste form vektlegger innføring av reformer i opprørsbekjempelse fordi man mener befolkningens støtte skal vinnes gjennom å bli likt. Den andre er «government smack» som i sin reneste form kun vektlegger maktbruk mot befolkningen i opprørsbekjempelse for å vinne dens støtte på bakgrunn av frykt, tvang og respekt.

Det tredje funnet er at «hearts and minds» slik det er brukt i historien, tenderer mot en forståelse av ideen som «government smack». Bakgrunnen for dette er den britiske bruken av begrepet i Malaysia, og viktigheten den har hatt i utviklingen av doktriner og strategier i senere tid. Mange av de andre historiske eksemplene studien har tatt for seg viser samtidig klare likheter med denne måten å kjempe opprør på. Den britiske opprørsbekjempelsen vektlegger maktbruk mer enn reformer og derfor er det slik «hearts and minds» bør forstås. «Hearts and minds» innenfor opprørsbekjempelse utelukker ikke reformer, men det er maktbruk fra myndighetene som skal vinne befolkningen over på deres side.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	iii
Innholdsfortegnelse	iv
Forkortelser	vi
1 Innledning.....	1
1.1 Bakgrunn	1
1.2 Mål og problemstilling	2
1.3 Avgrensninger	3
1.4 Struktur.....	3
2 Metode.....	4
2.1 Valg av metode.....	4
2.2 Anvendt metode	5
2.3 Valg av eksempler.....	6
2.4 Reliabilitet og validitet	6
2.5 Kildekritikk	7
2.6 Svakheter ved metoden	8
3 Hearts and minds	10
3.1 Hearts and minds i faktorer	10
3.1.1 Befolkningsorientering.....	11
3.1.2 Legitimitet	11
3.1.3 Kombinerte innsatser.....	12
3.1.4 Reformert.....	13
3.1.5 Maktbruk	13
3.2 To skoler.....	14
3.2.1 Popular support	15
3.2.2 Government smack.....	16
3.3 Kolonialisme	16
3.3.1 Fransk kolonialisering i Marokko	17
3.3.2 Britisk kolonialisering i Sør-Afrika.....	19
3.4 Utvikling gjennom to verdenskriger	21
3.4.1 Oktoberrevolusjonen	21
3.4.2 Mao og “The protracted war”	21
3.5 Kald krig og ideologisk motstand	22

3.5.1 Hearts and minds i Malayan Emergency.....	22
3.5.2 Hearts and minds i Algerie.....	25
3.5.3 Hearts and minds i Vietnam	27
3.5.4 Hearts and minds i Afghanistan	30
4 Hearts and minds som brutal tilnærming	32
4.1 Government smack.....	32
4.2 Hazelton	34
5 Konklusjon	36
6 Litteraturliste	39

Forkortelser

ALN	National Liberation Army
COIN	Counterinsurgency
FLN	Front de Libération/National Liberation Front
FM	Field Manual
JP	Joint Publication
LIC	Low Intensity Conflict
MCP	Malayan Communist Party
MNLA	Malayan National Liberation Army
NV	New Villages
OED	Operation Enduring Freedom
PRT	Provincial Reconstruction Team

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Det kan virke som at det mangler en felles forståelse for hva som menes når frasen «hearts and minds» brukes i opprørsbekjempning. Dette gjelder både i den praktiske bruken i historiske eksempler, men og hvordan idéen tolkes av kritikere. Det oppleves videre at det fremstilles ulikt i undervisning på Krigsskolen og brukes derfor ulikt av kadettene. Videre har det i samtaler med flere veteraner som fortsatt jobber i Forsvaret kommet frem at det hersket en uklar forståelse blant soldater på lavt nivå om Norge var involvert i en tilnærming som skulle vinne «hearts and minds» i Afghanistan. Bakgrunnen for studien er en forvirring rundt bruken og tanken bak ideen «hearts and minds», og et ønske om å skape klarhet i en frase som den dag i dag oppleves brukt på ulike måter.

Selv om begrepet har blitt gjort kjent gjennom litteratur om opprørsbekjempelse, kan det like gjerne brukes i konvensjonell krigføring. Krigen i Ukraina har gjort seg bemerket gjennom det mange kaller et forsøk på å vinne «hearts and minds» med Ukrainisk informasjonskrig (Butler, 2022). Samtidig skrives det som at Russland har taper det samme i Øst-Ukraina (Milakovsky, 2022). Det kan likevel se ut til at begrepet har blitt teoretisert i opprørsbekjempelse, og derfor er det naturlig at en oppgave om «hearts and minds» undersøker begrepet innenfor dette temaet. Hvorfor er en oppgave om ideen «hearts and minds» i opprørsbekjempelse relevant i 2023?

Det internasjonale bidraget fra NATO i Afghanistan er avsluttet og det er igjen en total krig i Europa. Det kan ved første øyekast gjøre undersøkelser av opprørsbekjempelse mindre relevant. Paradoksalt nok kan det likevel gjøre diskusjonen rundt opprørsbekjempelse enda mer relevant.

For det første fordi vi i større grad kan se hvordan forholdene faktisk var. De viktigste teoretiske bidragene for neste krig kommer sjeldent midt i den gjeldende, men etter en fullstendig undersøkelse i retrospectiv. En slik tilnærming gjør at undersøkelser av alle forhold kan inkluderes og sannsynligvis skape en mer nøyaktig og presis beskrivelse av hendelsene. Den helhetlige forståelsen er sannsynligvis til stede først etter krigen.

For det andre vil opprørsbekjempelse sannsynligvis alltid returnere. Totale, konvensjonelle, symmetriske kriger står ofte beskrevet i historien med fet skrift og brutale skildringer. Dens brutale natur er vanskelig å overse og derfor er dens relevans åpenbar. Involvement i slike

kriger har likevel historisk sett ikke vært konstant for vestlige stater. Noe som i langt større grad har vært konstant og som stadig er relevant er ukonvensjonelle, asymmetriske kriger som kommer frem i lyset ved fraværet av de store krigene. Årene etter kald krig var en slik tid i Europa, men med en ny total krig på kontinentet har dens relevans igjen blitt skyggelagt. En kort undersøkelse av historien vil sannsynligvis bekrefte at en Afghanistan-liknende situasjon med opprørsbekjempelse før eller siden vil dukke opp igjen.

For det tredje har globaliseringen og alliansebyggingen etter andre verdenskrig bidratt til økt samarbeid på tvers av nasjoner. Dette reflekteres gjennom Afghanistan og fordrer blant annet en felles forståelse for hva ord, uttrykk og ideer faktisk betyr. «Hearts and minds» er et omdiskutert begrep som har vært opphav til forvirring og misforståelser i flere tiår. En forent bevissthet kan bidra til bedre forståelse av historien og bedre utnyttelse og samarbeid i fremtiden.

Studien skulle i utgangspunktet rettes mot norsk opprørsbekjempelse i Afghanistan for å undersøke om Norge sin PRT drev med «hearts and minds». Etter at omfanget av oppgaven økte og mistanken om at svarene på en slik problemstilling ville være for åpenbare, valgte vi å se bort fra dette.

1.2 Mål og problemstilling

Målet for studien er å forstå hva som egentlig ligger i kjernen av «hearts and minds» når det brukes i opprørsbekjempelse. Vi ønsker å presentere en forståelse som kan skape klarhet i et begrep som har blitt tolket og brukt ulikt over flere tiår. Målet er å kunne skape et rammeverk for hva «hearts and minds» innebærer og hva de ulike forståelsene er. Deretter å kunne si noe om hvor vi selv mener ideen kan plasseres i forhold til de rådende forståelsene.

Problemstillingen for oppgaven lyder derfor som følger;

Hva er ideen «hearts and minds» innenfor opprørsbekjempelse?

Problemstillingen kan fremstå som bred, men det er nødvendig for å ikke ufrivillig ekskludere viktige aspekter innenfor temaet. Vi ønsker som sagt å si noe om hva «hearts and minds» kan være på et overordnet plan for å forstå dens bredde, og samtidig svare konkret på hvor vi stiller oss mellom de ulike forståelsene. Forskningsspørsmålene uttrykker hva vi mener skal til for å kunne svare på problemstillingen.

Vi har derfor utformet følgende forskningsspørsmål;

- Hva inneholder «hearts and minds» – hvilke faktorer kan stadfestes?
- Hva er de ulike tolkningene av denne idéen?
- Hvor plasserer vi ideen med hensyn til de ulike tolkningene?

1.3 Avgrensninger

Oppgaven vil kun undersøke historiske eksempler etter 1850. Den vil ikke undersøke hvorvidt «hearts and minds» som tilnærming fungerer i opprørsbekjempelse.

1.4 Struktur

Det første kapittelet søker å gi en forklaring på valgt tema, og samtidig vise hvorfor tematikken er relevant å skrive om. Kapittelet presenterer mål, problemstilling, forskningsspørsmål og avgrensninger for å sette rammene for oppgaven.

Det andre kapittelet beskriver hvordan vi har tilnærmet oss studien for å best mulig svare på problemstillingen. Kapittelet forklarer valgene som er gjort i arbeidet med studien og retter samtidig kritiske blikk mot valgt metode.

Det tredje kapittelet vil være første hoveddel som skal besvare de to første forskningsspørsmålene. Kapittelet vil innledningsvis presentere funn som er gjort fra de historiske eksemplene. Deretter gjennomgå det historiske grunnlaget for oppgaven. Hensikten er å øke forståelsene for hva eksemplene kan fortelle oss. Dette legger forutsetningene for neste kapittel.

Det fjerde kapittelet skal diskutere vår mening om «hearts and minds» og vil være andre og siste hoveddel i oppgaven. Kapittelet skal svare på hva vi mener «hearts and minds» er, og samtidig drøfte forståelsen opp mot andre forståelser.

Det femte og siste kapittelet vil konkludere studien ved å presentere alle funnene for oppgaven. Konklusjonen vil si noe om hvorvidt problemstillingen som helhet er besvart. Samtidig vil kapittelet si noe om vurderinger rundt videre bruk av «hearts and minds» som begrep, og legge frem forslag til videre studier innenfor temaet.

2 Metode

2.1 Valg av metode

Denne studien besvarer problemstillingen gjennom en tradisjonell litteraturstudie. Den tradisjonelle litteraturstudien skiller seg fra den systematiske ved at det er en friere måte å tilnærme seg litteraturen på. Det vil si at søket i en slik studie kan gjøres ved å følge tråder i litteraturen for å skape mest mulig oversikt over temaet. Samtidig sammenfattes funnene gjennom drøfting og tekst heller enn skjematiske fremstillinger (NTNU Undervisning, 2018). Det finnes ingen mal for litteraturstudie som metode, noe som stiller krav til en god struktur i oppgaven (Johannessen et al., 2016, s.104).

Vi har benyttet eksisterende litteratur om temaet for å forsøke å sammenfatte og skape én forståelse for ideen «hearts and minds» innen opprørsbekjempelse. Bruken av en tradisjonell litteraturstudie har tillatt oss muligheten til å innledningsvis skape en bred forståelse for tematikken. Det har gjort det mulig å følge tråder og se sammenhenger, med kun få begrensninger i søkene våre. En bred forståelse har gjort at de mest relevante eksemplene har kunnet trekkes ut fra historien.

Litteratur fra emnet “*Complex Operations*” har dannet grunnlaget for bruk av kilder, og videre litteraturløsting. Her ble personer som David Galula, Sir Robert Thompson, David Kilcullen, Mao Tse-Tung og Dr. Jaqueline Hazelton med deres tekster presentert. Det er en erkjennelse av at vi ikke har hverken tid eller ressurser til å undersøke all litteratur innenfor temaet. Litteratursøk utenom emnet «*Complex Operations*» har derfor blitt begrenset av to forhold; tilgjengelighet og språk. Kildenes tilgjengelighet har blitt styrt av Krigsskolen sitt bibliotek, og databasen Oria, Google Scholar og Academic Search Ultimate (EBSCO). Oria, Google Scholar og EBSCO er valgt som databaser fordi de anbefales på Forsvarets hjemmesider og har gitt relevante resultater i pilotsøk. Språk har vært med på å styre utvalget på grunnlag av begrenset språkferdigheter utover norsk og engelsk. Litteratur som er inkludert i søk er derfor enten norske eller engelske tekster. Litteratur på kinesisk, vietnamesisk og fransk, som kunne vært relevant i denne oppgaven, er derfor ikke inkludert.

2.2 Anvendt metode

På grunn av metodevalget har vi ikke tatt utgangspunkt i en bestemt teori for oppgaven. Noe av hensikten vår har vært å sammenfatte allerede eksisterende litteratur innenfor temaet «hearts and minds». Videre gjør dette at oppgavens oppbygning ikke blir like tydelig. Det har derfor vært viktig for oss å strukturere oppgaven så hensiktsmessig som mulig for å best kunne svare ut problemstillingen. Vi har valgt å fremstille de innledende funnene våre først i hoveddelen, noe som fort kan oppfattes som en logisk brist i oppgaven. Hensikten har likevel vært å presentere disse for å i større grad sette de historiske eksemplene i en ramme. Vi mener dette skaper en bedre forståelse for hva «hearts and minds» er og hva de rådende forståelsene faktisk innebærer. Derfor er det svært viktig å påpeke at selv om faktorene presenteres først, er de utledet fra de historiske eksemplene.

Litteratursøket vårt har vært bredest mulig for å kunne ta en så god vurdering som mulig på hvordan problemstillingen skulle besvares. Siden hensikten er å sammenfatte informasjon var vi nødt til å søke så bredt vi klarte og deretter vurdere bruken av både litteratur og eksempler. Ett av målene er å finne noen generelle regler som har vært sentralt i «hearts and minds». Derfor var det naturlig å se til historien og hvordan ideen faktisk er brukt der. Dette gjorde at vi måtte bestemme oss for noen historiske hendelser som kunne legge grunnlaget og på mange måter en form for teori for oppgaven. Valg av eksempler er beskrevet nærmere i neste delkapittel.

Etter eksemplene var valgt ut måtte de sammenlignes for å se om vi kunne utlede noen generelle faktorer som var gjennomgående i historisk «hearts and minds». Resultatet av sammenligningen viste at det for det første var mulig å se mange sammenhenger, men samtidig i noen grad skille eksemplene fra hverandre. Dermed begynte vi å se sammenhenger mellom våre faktorer og Dixon sin forklaring på misforståelser innen britisk opprørsbekjempelse. Denne forklaringen hjalp oss å utlede en dikotomi for å skille ulike forståelser av «hearts and minds».

Med et rammeverk som både sier noe generelt om «hearts and minds» og kan forklare ulike forståelser, mente vi at vi kunne diskutere oss frem til hva vi selv mente ideen egentlig handlet om. Samtidig var det viktig å nyansere det ved å trekke inn andre synspunkter.

2.3 Valg av eksempler

De historiske eksemplene danner grunnlaget for oppgaven. Brede søk gjorde at vi kom frem til seks historiske eksempler vi ønsket å ta utgangspunkt i for å forstå ideen. Vi har begrenset oss bort fra å gjennomføre det som case-studier fordi vi erkjenner at vi hverken har nok tid, ressurser eller plass til å gjennomføre det i sin rette forstand. Videre var det viktig at eksemplene ikke var tilfeldige slik at dataene ga oss et godt nok grunnlag for sammenligning og utledning av mest mulig allmenngyldige faktorer. Vi har derfor valgt å undersøke følgende historiske eksempler:

- Britisk krig mot Boere i Sør-Afrika fra 1899
- Fransk pasifisering av Marokko fra 1907
- Britisk opprørsbekjempelse i Malaysia fra 1948
- Fransk opprørsbekjempelse i Algerie fra 1954
- USA i Vietnamkrigen fra 1957
- NATO i Afghanistan fra 2001

For det første har eksemplene blitt valgt fordi landene har hatt en sentral rolle i historisk opprørsbekjempelse og dermed formet moderne doktriner. Storbritannia, Frankrike og etter hvert USA har vist seg å være av de mest toneangivende statene for vestlig opprørsbekjempelse, som «hearts and minds» brukes i. Samtidig har eksemplene på hver sin måte vært viktige bidrag i seg selv for å forme forståelse for både opprørsbekjempelse og «hearts and minds».

For det andre er eksemplene valgt på bakgrunn av at de enten eksplisitt benytter seg av «hearts and minds» for å beskrive sin tilnærming til opprørsbekjempelse, eller at eksempelet kan ses i direkte sammenheng med ideen. Disse eksemplene er ofte gjennomgående når uttrykket «hearts and minds» diskuteres.

2.4 Reliabilitet og validitet

De historiske eksemplene er undersøkt kvalitativt som stiller krav til reliabilitet og validitet (Tjora, 2018, s.79). Reliabiliteten i oppgaven blir ivaretatt gjennom antall kilder som benyttes for å beskrive de ulike eksemplene. Det er benyttet minst to kilder for å si noe om hvert eksempel, noe som gjør at informasjonen vi finner kan kvalitetssjekkes opp mot de andre kildene om eksempelet. Samtidig er det ved flere anledninger inkludert konkrete sitater fra litteraturen for å sikre riktighet i sentrale meninger om temaet.

Validiteten ivaretas først og fremst ved at vi har valgt ulike eksempler fra tre ulike stater. Vi har forsøkt å vektlegge eksempler fra hver stat like mye for å skape en så stor forståelse av «hearts and minds» som mulig. For det andre har vi valgt historiske eksempler innenfor opprørsbekjempelse hvor «hearts and minds» enten har vært en uttalt tilnærming, eller kan ses i åpenbar sammenheng med et eksempel som hadde det. Boer-krigen er et slikt eksempel hvor det ikke kommer tydelig frem at det var en uttalt tilnærming, men det er tydelige paralleller til opprørsbekjempelsen i Malaysia som brukte «hearts and minds».

2.5 Kildekritikk

Kildekritikk kan beskrives som «(...) *et sett med håndverksregler som sier hvordan en skal behandle kilder for ikke å forvri den informasjonen en får ut av dem.*» (Kjeldstadli, 1999, s. 169). Kildekritikk er viktig i alle oppgaver, men spesielt i denne ettersom tekstene og litteraturen i stor grad er basert på forfatterens tolkning av en begivenhet, eller tolkning av noen andres tolkninger av en begivenhet. Det vil derfor være en stor grad av subjektivitet i kildene.

Kildekritikken skal hjelpe leseren til å vurdere om en kilde er troverdig, og på bakgrunn av dette hva slags informasjon kilden kan gi og hvor sentral den kan være. I oppgaven har vi benyttet oss av det Knut Kjeldstadli kaller for «*tommelfinger-regelen*» for å vurdere kildene som er benyttet. (Kjeldstadli, 1999, s. 180) Denne huskeregelen fremhever at det er tre punkter en kilde vurderes ut fra.

Det første punktet er kildens konsistens. Den vurderer om kilden virker sammenhengene og gir mening. Dersom det ikke er tilfellet, vil den være mindre pålitelig. Det andre punktet er å sette kilden opp mot andre kilder. Dersom flere kilder enes om det samme, vil det styrke troverdigheten i skildringene og argumentene. Det siste punktet er å se på kilden i sammenheng med konteksten rundt, og annen kunnskap. Om dette punktet skriver Kjeldstadli at «*Et «faktum» blir et faktum innafor en større helhet.*» (Kjeldstadli, 1999, s. 181) Det innebærer at en kilde blir mer troverdig om det gir mening i sammenheng med konteksten den er skrevet i.

2.6 Svakheter ved metoden

Tolkning og forståelse av litteratur og kilder er helt grunnleggende for en studie som denne. Kildene som benyttes vil aldri være helt nøytrale eller objektive. Forfattere har ofte sine egne argumenter de prøver å fremme. Dessuten er det aldri en absolutt objektivitet i skildringer av virkeligheten. Forfatteren vil alltid bevisst eller ubevisst være preget av hvordan man ser verden og hvilken rolle man har i forhold til det man skriver om. Subjektivitet er heller ikke begrenset til én tolkning, og forskjellige personer vil kunne tolke den samme teksten helt ulikt. Å inkludere et bredt nok grunnlag av kilder for det vi undersøker har derfor vært viktig, spesielt når eksempler beskrives.

Vi har søkt bredt, men kun innenfor språk vi selv behersker. Kilder på språk som kinesisk, vietnamesisk og fransk er utelukket på grunn av manglende språkferdigheter. Dette vil føre til at man kan få et mindre seleksjonsgrunnlag å plukke litteratur og fagartikler ut fra. Den viktigste svakheten er at man i mindre grad får andre kulturelle perspektiver på temaet, som gjør at vi kan miste muligheten til å bygge en enda bredere forståelse. Det er likevel slik at oppgavens omfang ikke tillater brede søk i slik forstand da det vil gjøre prosessen svært krevende og komplisert. Samtidig er det skrevet store mengder om tematikken på språkene vi behersker, som gjør at utvalget uansett anses som tilfredsstillende.

At vi søker bredt gjør selvfølgelig at bredden går på bekostning av dybden. En fare er at man forenkler virkeligheten eller går glipp av viktige detaljer som kunne ha påvirket resultatene man kommer frem til. Case-studie av de ulike eksemplene var en mulig metodisk tilnærming til problemstillingen, spesielt for å skape dybde. Det hadde i mye større grad tillatt en dyp undersøkelse av hvert eksempel. Denne oppgaven skal likevel se overordnede sammenhenger. Derfor er vi helt avhengige av å se på mange ulike eksempler, selv om det går på bekostning av dybde. Faktorene som er utledet vil derfor ikke være utfyllende for alt en «hearts and minds»-tilnærming kan innebære. Med erkjennelsen av at hvert eksempel kan inneholde utallige faktorer for hva «hearts and minds» er, har vi plukket ut de vi anser som fremtredende i litteraturen.

På grunnlag av at vi ikke har gjennomført egne case-studier har vi i større grad basert oss på sekundærkilder i form av andre case-studier for å gjøre opp for manglende dybde. Bruken av sekundærkilder er enda en svakhet fordi informasjonen og tolkningen har gått over flere ledd som gjør at mulighetene for feilinformasjon kan øke. Derfor stiller det strengere krav til kildekritikk når slike kilder benyttes.

Konteksten "hearts and minds" utøves i vil variere. Selv om eksemplene er søkt å være mest mulig sammenlignbare, er det rimelig å si at det er en svakhet å studere ulike eksempler som ble utøvd til ulike tider og kontekster. De historiske eksemplene brer seg utover et mangfoldig spekter i tid, sosiale, økonomiske, politiske, kulturelle og teknologiske forhold. Situasjonen i de ulike tilfellene er komplekse og annerledes på hver sin måte. Det er likevel helt nødvendig å se på hvordan bruken har vært til ulike tider på ulike steder. Litteraturen legger opp til at ideen er brukt slik og derfor er det relevant å undersøke den på denne måten. Det er en forutsetning for å kunne utlede generelle faktorer.

«Cherrypicking» er en annen sårbarhet vi har identifisert. «Cherrypicking» vil si at man plukker ut deler av en tekst, sitater eller et argument som støtter oppunder det poenget man prøver å få frem. Valgene man tar gjøres eksplisitt for å fremme et eget poeng og går derfor på bekostning av en kritisk og nyansert tilnærming. Både eksemplene og faktorene er utledet fra et sted, og det er viktig at disse forklares grundig for å vise hvorfor både eksemplene og faktorene er valgt og utledet. Samtidig vil den historiske fremstillingen kun påpeke punkter vi anser som relevante og kan knyttes til faktorene eller de to skolene. Vi erkjenner at dette går mot all vitenskapelig forskning, men det er viktig å si at selv om faktorene er presentert først, er de utledet fra eksemplene. Vi anerkjenner likevel i høyeste grad at det er utallige påvirkningsfaktorer og at vi ikke vil klare å presentere alt fullstendig.

Vi presenterer samtidig noen egne begreper som ikke blir brukt i litteraturen fra tidligere, men har utspring derfra. Dette kan virke som en svakhet da det kan være utydelig hva vi egentlig legger i begrepene og hvordan man skal forstå de i forhold til allerede eksisterende litteratur. Hensikten med egne begreper er et ønske om å hindre bruk av ord som ikke er kontraintuitive å forstå. Samtidig brukes ulike begreper fra ulike forfattere allerede i litteraturen som gjør at vi gjennom vår forståelse ikke ønsker å skape misforståelser eller tillegge begreper en annen betydning enn det som opprinnelig var ment.

Til slutt er det viktig å påpeke at studien ikke nødvendigvis finner ut av noe nytt, uten å undergrave viktigheten av den. Studien baserer seg på litteratur og kilder som allerede er skrevet om temaet. Derfor er heller ikke hensikten å finne ut av noe nytt, men skape forståelse gjennom informasjon som allerede er tilgjengelig i litteraturen. Studien presenterer likevel nye vinklinger for å forstå ideen.

3 Hearts and minds

Hensikten med dette kapittelet er å svare på de to første forskningsspørsmålene og danne et rammeverk for det neste kapittelet. Kapittelet vil innledningsvis presentere rammeverket som er utledet for å gi en forståelse for hva «hearts and minds» innebærer. Rammeverket består av både faktorer og forståelser innenfor «hearts and minds». Dette vil gjøre det mulig å drøfte eksemplene opp mot rammeverket for å besvare det siste forskningsspørsmålet i neste kapittel. De historiske eksemplene presenteres etter rammeverket for å skape forståelse for tvetydigheten i historien, selv om rammeverket er utledet fra eksemplene. De historiske eksemplene vil både vise hvor faktorene er utledet fra, og samtidig bli plassert etter hvilken forståelse av «hearts and minds» hvert enkelt tenderer mest mot.

3.1 Hearts and minds i faktorer

Ifølge en rapport fra Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) har nyere amerikanske COIN-doktriner bevisst unngått bruken av den mye omtalte frasen «hearts and minds» i sine teorier. Grunnlaget er en misforstått og forenklet tanke om at opprør kan bekjempes ved at den statlige aktøren er godt likt blant lokalbefolkningen (Nyhamar, 2009, s.15). Likevel har Field Manual 3-24 (FM 3-24) i «Appendix A» forklart at den egentlige betydningen handler om å bygge nettverk av tillit hos lokalbefolkningen. Videre deles frasen i to hvor «*hearts*» er beskrevet som å påvirke befolkningen til å tro at opprørsbekjemperen sin suksess er det som gagnar de mest. «*Minds*» handler om å overbevise dem om at de er beskyttet av opprørsbekjemperen og at motstand er meningsløst. (Nyhamar, 2009, s.16) Selv om begge ordene i begrepet er beskrevet og gjort rede for i FM 3-24, finnes det ingen utledede faktorer som beskriver hva den moderne forståelsen innebærer.

Faktorene våre danner rammeverket for vår forståelse av «hearts and minds» og er utledet fra de historiske eksemplene. De er generelle og kan til en viss grad generaliseres fordi de er beskrivende for en «hearts and minds»-tilnærming uavhengig av hvordan ideen tolkes og hvilket eksempel de tolkes i rammen av. Vi vil vise i det etterfølgende hvorfor disse er sentrale.

Vi har i denne oppgaven kommet frem til følgende faktorer for «hearts and minds»:

- *Befolkningsorientering (Konstant)*
- *Legitimitet (Konstant)*
 - o *Hjemme*
 - o *Lokalt*
- *Kombinert innsats (Konstant)*
- *Maktbruk (Variabel)*
- *Reformer (Variabel)*

3.1.1 Befolkningsorientering

Det første som virker gjennomgående i alle eksemplene er at det i «hearts and minds» finnes en anerkjennelse av at befolkningen er det viktigste. Å være befolkningsorientert handler derfor om at hovedinnsatsmidlene rettes inn mot å påvirke befolkningen i en eller annen grad, og skiller seg derfor fra symmetrisk krig hvor midlene rettes mot fienden. Faktoren ser ut til å være sentral fordi myndighetene kun ser på seier som mulig gjennom befolkningen. Det er et ønske om å oppnå noe mer enn å slå opprøreren militært. Det utelukker ikke direkte påvirkning og bruk av innsatsmidler mot opprøreren. Faktoren sier imidlertid ingenting om hvordan man tilnærmer seg befolkningen. Det bestemmes av variablene.

3.1.2 Legitimitet

Den andre faktoren er legitimitet og består av to delfaktorer som det begge er et behov for i «hearts and minds». Disse to delfaktorene er legitimitet hjemme og lokalt.

Legitimitet hjemme handler om at det er et behov for støtte fra befolkningen hjemme i bruken av militærmakt og ressurser i operasjoner utenlands. Faktoren sier ikke noe om hvorvidt en oppnår legitimitet hjemme, men om det er et behov for det. Det kan se ut til at behovet for hjemlig legitimitet oppstår på bakgrunn av en voksende avstand mellom ønsket bruk av makt og ressurser, og det man oppnår. Avstanden betyr at det man tjener på krigen ikke rettferdiggjør det man gjør for å vinne krigen. I motsetning til konvensjonell krig står ikke samfunnet i direkte fare i opprørsbekjempelse. Faktoren legitimitet hjemme handler om å rettferdiggjøre bruken av makt og ressurser. Derfor blir det ofte et spørsmål om makt og moralitet.

Uten legitimitet hjemme kan det se ut til å ikke være mulig å drive operasjoner utenlands fordi befolkningen spiller en såpass viktig rolle i en demokratisk stat. Det kan se ut til at jo større viljen til handling er fra opinionen hjemme er, jo større handlingsrom får staten i operasjoner utenlands. I noen eksempler kan det virke som at «hearts and minds» presenterer en rettferdiggjøring og en mulig løsning på et legitimitetsproblem, fordi den uttrykte ideen er i tråd med samfunnets forventninger. I andre eksempler virker ikke legitimitet hjemme som et problem, men er likevel viktig fordi en eventuell mangel trolig vil gjøre det vanskelig å fortsette operasjonene. Samtidig har globaliseringen og media gjort krigene mer tilgjengelig for hjemlig publikum, noe som kan bygge eller rive støtten fortere enn noen gang.

Legitimitet lokalt handler om i hvilken grad de lokale myndighetene er legitime i øynene til lokalbefolkningen. Faktoren oppstår i sammenheng med befolkningsorientering fordi opprørsbekjempelsen er en legitimitetskamp mellom myndighetene og opprørerne om befolkningens støtte. (USMC, 1940, pkt. 1-2,1-14). Målet for en demokratisk stat, som ofte er statsbygging, vil gjøre det helt nødvendig at befolkningen ser dem som legitime. De historiske eksemplene viser at legitimiteten lokalt kan oppnås på prinsipielt ulike måter, noe som kommer tydelig frem gjennom variablene. Å ha legitimitet er ikke nødvendigvis synonymt med å bli likt.

3.1.3 Kombinerte innsatser

Den fjerde faktoren som er gjennomgående i «hearts and minds» er anerkjennelsen av et behov for kombinerte innsatser. Faktoren oppstår i sammenheng med befolkningsorientering og lokal legitimitet, fordi det virker som en anerkjennelse at hverken *maktbruk* eller *reformer* vil vinne befolkningens støtte alene. Det handler om å vinne legitimitet blant befolkningen. Derfor handler faktoren om en form for koordinert innsats mellom variablene *maktbruk* og *reformer*, ofte ledet fra en felles kommando. Denne faktoren er den konstanten som henger mest sammen med variablene fordi variablene, avhengige av hver sin påvirkning, bestemmer hvordan den kombinerte innsatsen utformes.

3.1.4 Reformers

Reformers er den femte faktoren og i motsetning til de fire foregående er den en variabel. Det betyr at det ikke bare er et spørsmål om faktoren eksisterer, men i hvilken grad faktoren brukes av myndighetene i de historiske eksemplene. Faktoren oppstår med anerkjennelsen av at militærmakt alene ikke kan nå målene til staten i opprørsbekjempelse. Reformers handler noe forenklet om sivile innsatser fordi det blant annet inkluderer politisk, sosial og økonomisk utvikling og har til hensikt å øke velstanden til lokalbefolkningen. Selv om faktoren heter *reformers*, betyr det ikke at det kun begrenses til reformers, men alle typer bistand. Alle tiltak som gjøres av myndighetene for å vinne befolkningen uten makt, kan betegnes som *reformers*. Eksempler på reformers i denne sammenheng kan være å etablere skoler, drive handel med befolkningen og innføre demokratisk styresett. I sin reneste form skal *reformers* alene skape støtte og legitimitet hos lokalbefolkningen ved at myndighetene blir godt likt.

3.1.5 Maktbruk

Maktbruk er den sjette og siste faktoren i «hearts and minds» og er i likhet med *reformers* en variabel faktor. Derfor er det heller ikke her bare et spørsmål om faktoren eksisterer, men i hvilken grad den brukes av myndighetene. Maktbruk er en naturlig del av krig, men i opprørsbekjempelse skiller den seg likevel markant fra konvensjonell krig fordi man er befolkningsorientert. Det handler derfor noe forenklet om i hvilken grad man bruker makt mot befolkningen. Maktbruken her skiller ikke mellom maktbruk fra militære styrker eller politi. Alle typer maktbruk fra myndighetene mot befolkningen inngår i faktoren. Det kan inkludere de mest brutale formene for makt langt over det som anses for å være proporsjonelt i henhold til folkeretten. I sin reneste form skal maktbruk alene skape støtte og legitimitet hos befolkningen gjennom frykt og respekt.

De fire første faktorene er konstante, og graderes derfor ikke. De to siste er variable og kan i motsetning til de fire første graderes. Veldig forenklet og teoretisk er variablene motpoler ved at dersom den ene er høy vil den andre være lav. Den ene skoleretningen legger vekt på mye reformers, men lite maktbruk for å vinne befolkningens støtte ved å bli godt likt. Den andre legger vekt på høy maktbruk, men lite reformers for å vinne befolkningens støtte gjennom frykt og samtykke. Det er derfor en sterk sammenheng med skoleretningene, og faktorene *reformers* og *maktbruk*.

3.2 To skoler

Joint Publication 3-24 hevder at:

«An oversimplified version of the concept of hearts and minds drove a large portion of the budget in Iraq and Afghanistan. It was based on an assumption that delivering a variety of public services would win a population over to the side of the counterinsurgents» (JP 3-24, 2021, s.A-13).

Tanker om at «hearts and minds» handler om en vilkårlig applisering av reformer virker på bakgrunn av sitatet å ha vært styrende i moderne tid. Vi argumenterer heller for at ideen «hearts and minds» er mer nyansert og i hovedsak er blitt forstått på to måter.

Paul Dixon sine argumenter for tvetydigheten og påfølgende divergensen i tolkningen av britisk COIN-teori legger grunnlaget for at vi deler «hearts and minds» i «to skoler». Det er ifølge Dixon ikke COIN-teori eller «hearts and minds» i seg selv som har blitt mistolket, men hvordan bruken av de har blitt lest og forstått ulikt gjennom litteraturen om «Malayan Emergency». Etter Gerald Templer sin bruk av «hearts and minds» har diskusjonen om hva som egentlig skjedde i Malaysia vært sentral for å forstå begrepet (Dixon, 2012, s.62). Selv har Templer senere uttrykt misnøye rundt frasen “hearts and minds”. Han uttalte til Straits Times 27 mars 1968, at det var (...) *the nauseating phrase I think I invented.*” (Cohen, 2014, s. 219). Han utdyper ikke noe videre hvorfor denne frasen er kvalmende, men en mulig årsak kan være nettopp disse ulike tolkningene Dixon fremstiller. Det er viktig å påpeke at Dixon sine to retninger ikke er det vi kaller «to skoler» men forståelsen legger grunnlaget for dem.

På den ene siden finnes «liberal idealist» som tar utgangspunkt i begrepet «hearts and minds» og argumenterer for at maktbruken i Malaysia var lav fordi «hearts and minds» ble brukt for å beskrive den. Den mener britene lyktes i Malaysia ved fordi de ble likt ved å tilføre sosial og økonomisk vekst. Den gir et positivt inntrykk av den britiske hæren og derfor gjør «hearts and minds» og britisk COIN til en effektiv promotør av menneskerettigheter og demokrati. Det er samtidig en tanke om at en demokratisk stat er helt avhengige av forståelsen fordi de skal skape en selv. Tolkningen møter forventningene hjemme og har derfor en moralitet i seg. Den kan likevel brukes til å skjule faktiske brutaliteter (Dixon, 2012, s.65). Dette argumentet danner forståelsen av «hearts and minds» som «popular support».

På den andre siden finnes «conservative realism» som tar utgangspunkt i hendelsene i Malaysia og derfor argumenterer for at maktbruken var høy og at det derfor er dette som skal betraktes som «hearts and minds». Argumentasjonen vil ha det til at det er en kamp

mellom to viljer hvor forhandling er en svakhet, som dermed forutsetter en klar vinner. Britene vinner i Malaysia fordi de skaper støtte og legitimitet i befolkningen gjennom frykt, tvang og respekt. «Hearts and minds» er ingen verdi, men et middel i dette argumentet. Derfor går det moralske ofte på bekostning av det mest kost -og ressurseffektive (Dixon, 2012, s.65-66). Dette argumentet danner forståelsen for «hearts and minds» som «government smack».

Dikotomien som blir fremstilt i de etterfølgende avsnittene er det vi mener når to skoler benevnes og bør ikke forveksles med Dixon sine betraktninger beskrevet ovenfor. Dikotomien blir presentert som motpoler for å gjøre fremstillingen tydelig. Det vil likevel alltid i realiteten være et spekter som varierer avhengig av situasjon. Med andre ord er det ingen av de historiske eksemplene som vil være noen sider av dikotomien i sin reneste form. Begge skolene skal vinne befolkningens støtte, men på ulike måter og oppnår dette med ulik vektning av variablene. De markerer derfor et naturlig adskillelespunkt ved at de i sin reneste form kun vektlegger hver sin variable faktor.

3.2.1 Popular support

Vi har valgt å kalle den ene siden av dikotomien «popular support» på bakgrunn av dens tanke om at befolkningens støtte og legitimitet vinnes gjennom å bli likt. Ordene stammer fra Jacqueline Hazelton sin bruk av ordene under forklaringen av det hun betegner som «good governance approach» (Hazelton, 2017, s.85). Ordene brukes av oss fordi det intuitivt kan forklare hvordan man søker å oppnå støtte og legitimitet hos befolkningen. Det viktigste i en slik forståelse er å gjennomføre sosiale og økonomiske reformer som øker levestandarden hos befolkningen. Antagelsen er at befolkningen ser verdiene av å støtte slike myndigheter og derfor vil ta et aktivt valg i å støtte dem. I sin reneste form vil en «popular support»-tilnærming kun vektlegge faktoren *reformer*. Den utelukker ikke makt i realiteten, men maktbruken mot befolkningen skal være svært lav for å underbygge reformenes effekt.

Skolen er utledet av «liberal idealist» fordi det handler om en moralitet og tanke om at man skal utvikle samfunnet for å hjelpe befolkningen. Det som ofte er gjennomgående i eksemplene er at det kan virke som at det hersker en tanke om at befolkningen vil det samme som opprørsbekjemperen, bare de får forutsetningene og en grunn til å støtte dem. Skolen skiller seg fra «liberal idealist» fordi vi tar utgangspunkt i våre egne faktorer for å beskrive den.

3.2.2 Government smack

«Government smack» representerer motpolen til «popular support». Tilnærmingen skiller seg drastisk fra «popular support» ved at befolkningen sin støtte og legitimitet oppnås gjennom frykt, tvang og respekt. Ordene stammer fra Hew Strachan sin forklaring av hva han mener «hearts and minds» sin egentlige betydning er. Han beskriver «hearts and minds» slik: *“we are not talking about being nice to the natives, but about giving them the firm smack of government”* (Dixon, 2009, s.364). Ordene er brukt fordi vi mener det gir et intuitivt inntrykk av hvordan man i denne forståelsen skal vinne befolkningens støtte, altså maktbruk fra myndighetene. Det viktigste i denne tilnærmingen er å svare på makten fra opprørerne og dermed selv bruke mye makt mot befolkningen. Det handler noe enkelt forklart om å sette seg i mer respekt enn opprøreren er i stand til. Antagelsen her er at befolkningen ikke vil fysisk evne eller tørre å motsette seg myndighetene, og frykten for å støtte opprøreren er større enn for å støtte myndighetene. «Government smack» vektlegger i sin reneste form kun makt. Den utelukker likevel ikke bruk av reformer i realiteten, men det skal brukes for å underbygge maktbruken.

Denne siden av dikotomien er utledet av «conservative realism» fordi det finnes en klar tanke om at maktbruken går foran det moralske. Samtidig virker det som en anerkjennelse at det er myndighetenes interesser som skal fremmes, og ikke befolkningens. Maktbruken er ikke tilfeldig. «Government smack» skiller seg samtidig fra Dixon på samme måte som «popular support» ved at det er våre egne faktorer som legger grunnlaget.

3.3 Kolonialisme

Den kolonialistiske tiden i denne oppgaven vil kun vise to av de viktigste bidragene fra sin tid, nemlig et fransk og et britisk eksempel. Eksemplene er fra århundreskiftet til 1900-tallet, og viser en tid før kommunisme hvor kolonialismen fortsatt var gjeldende.

3.3.1 Fransk kolonialisering i Marokko

Historikeren Douglas Porch skriver i boken «*Makers of Modern Strategy*» et kapittel om de franske offiserene Bugeaud, Galleini og Lyautey, og deres bidrag i kolonialistisk krigføring på 1800- og 1900-tallet. Porch forklarer at det var et skifte i fransk tilnærming til kolonialistisk utvidelse mot slutten av århundret, mye på bakgrunn av Thomas-Robert Bugeaud sin brutale måte å drive kolonialisering på i Algerie i tiårene før (Porch, 1986, s.380).

Bugeaud ankom Algerie i 1840 og erkjente tidlig at ukonvensjonelle taktikker var «*the soul of this war*» (Porch, 1986, s.382). En ny og svært mobil fiende gjorde at Bugeaud valgte å ty til det som ble kalt «The Razzia». Det innebar kort forklart en brutal behandling av dyr, krig mot siloer og på et tidspunkt masselikvidering av flere hundre personer. Bugeaud mente at de innfødte bare gjennom krigens harde hånd kunne akseptere erobringen. En slik tanke har mange likheter med en «government smack»-tilnærming. Hjemme i Frankrike gjorde denne måten å drive krigføring på at det oppstod en avstand mellom viljen til fransk ekspansjon og de grusomme realitetene ved erobring. Det er i kontekst av dette og flere hendelser senere at tilnærmingen til Gallieni og Lyautey må forstås (Porch, 1986, s.382).

Joseph Gallieni og Hubert Lyautey representerer den andre fasen av fransk kolonialistisk ekspansjon. Etter en tid med redusert ekspansjon utvidet Frankrike makten i Indokina på 1880-tallet og senere i Madagaskar og Marokko. Etter hvert ble kolonialistenes legitimitet på hjemmebane igjen sårbar for den økende styrken til antimilitarismen på venstresiden i Frankrike. Dette stilte krav til nye tilnærminger og det hevdes av Porch at strategiene til både Gallieni og Lyautey var responser til disse nye premissene (Porch, 1986, s.387). Det kan virke som at det finnes en tydelig sammenheng mellom forhistoriske brutaliteter, legitimitet og utvikling av en ny strategi.

Etter samarbeid med Galleini i Tonkin endte Lyautey som sjef for den franske intervensjonen i Marokko. Synet Galleini hadde i Tonkin ble kodifisert av Lyautey som skrev artikkelen «*Du role colonial de l'Armee*» (Porch, 1986, s.391). Galleini la vekt på militære innsatser støttet av politikk og diplomati, mens Lyautey hevdet at vekten skulle legges enda mer på de økonomiske sidene. Hans publikasjon «*Du role colonial de l'Armee*» presenterer en tilsynelatende fornuftig og human tilnærming til kolonialistisk erobring (Porch, 1986, s.391), noe som kan synes å stå i stil med forventningene fra opinionen hjemme i Frankrike og

samtidig anerkjenne befolkningens sentrale rolle. Denne publikasjonen virker å stå nære en «popular support»-tilnærming, men likevel ikke slik den er fremstilt i sin reneste form.

For det første skulle ikke lenger pasifisering skje gjennom brutal maktbruk, men gjennom å bedre livene til lokalbefolkningen (Berenson, 2010, s.230). Lyautey utelukket ikke maktbruk som en del av pasifiseringen, men mente at militær makt kun skulle brukes tidlig for å skape et fotfeste i området. Deretter skulle det innføres en rekke tiltak for å skape økonomisk og sosial utvikling i det Lyautey kalte «økonomisk penetrasjon», som en del av hans «hearts and minds»-tilnærming (Porch, 1986, s.392). Tiltak som skulle innføres var etableringen av markeder, medisinsk hjelp og utvikling av infrastruktur for å nevne noe. På denne måten skulle lokalbefolkningen forstå at de var tjent med den økonomiske utviklingen franskmennene kunne tilby og nærmest av seg selv la seg pasifisere (Berenson, 2010, s.230). Her er det en tydelig sammenheng med «popular support»-tilnærming. Selv om makt brukes innledningsvis, skal det ikke brukes mer enn nødvendig og bare nok til å muliggjøre sosial og økonomisk utvikling.

For det andre la publikasjonen vekt på viktigheten av en samlet ledelse av både politiske og militære ressurser for å muliggjøre å kombinere innsatsene (Berenson, 2010, s.229). På grunn av at ingenting kunne gjøres uten en hær, var det ifølge Lyautey viktig at lederen av en slik tilnærming var en militær offiser. Nasjonsbygging, militær okkupasjon og innsatsen for å vinne «hearts and minds» skulle derfor falle under militær kommando (Berenson, 2010, s.230).

Legitimiteten hjemme i Frankrike som innledningsvis hadde vært utfordrende så ut til å bli løst, men «hearts and minds»-tilnærmingen til Lyautey løste aldri det lokale legitimitetsproblemet. Selv om Lyautey sin tilnærming på overflaten presenterte løsningen på en perfekt pasifisering kan det virke som at den ikke fungerte som en strategi lokalt. Ethvert forsøk på å forhandle med befolkningen endte med maktbruk for å holde kontrollen i området. Tilliten og handelen som skulle erstatte maktbruken fungerte ikke, mye på grunn av fiendens evne til å først forhandle på markedene og deretter gjennomføre raid mot franskmennene. Porch argumenterer for at den økonomiske penetrasjonen og «hearts and minds»-tilnærmingen Lyautey presenterte i «*Du role colonial de l'Armee*» ikke fungerte og kulminerte i 1906. Det endte med noe som lignet razziaene Bugeaud ble kritisert for flere tiår i forveien (Porch, 1986, s.392). Selv som at Marokko endte med høy maktbruk, er ikke Lyautey sine tanker i «*Du role colonial de l'Armee*» til å misforstå.

Lyautey sin pasifisering og måte å bruke «hearts and minds» på har tydelige paralleller med en «popular support»-tilnærming. Det kan virke som at hovedårsaken til at «hearts and minds» vokser frem er et behov for legitimitet for kolonialistisk ekspansjon hjemme i Frankrike. Dette drar den nye tilnærmingen til erobring over mot reformer for å imøtegå den høye maktbruken. Pasifisering gjennom «krigens harde hånd», hadde endret seg til forsøk på pasifisering gjennom handel.

3.3.2 Britisk kolonialisering i Sør-Afrika

Boken «*Small Wars*» av sir Charles Edwards Callwell virker å ha vært toneangivende for britisk opprørsbekjempelse fra sin utgivelse i 1896 (Alderson, 2010, s.32). Den hadde blant annet innflytelse på Lord Kitchener under Boer-krigen i Sør-Afrika (Doherty, 2018). Ifølge Matthew Doherty presenterte Callwell retningslinjer for å bekjempe opprør på en brutal måte gjennom en taktikk som så på det som nødvendig med straffer mot både fiendtlige styrker og lokalbefolkningen.

Keith SurrIDGE har blant annet på grunn av påståtte brudd på Haag-konvensjonen skrevet under samme år, kalt den britiske opprørsbekjempelsen i Sør-Afrika fra 1899-1902 «*the most controversial campaign ever undertaken by the British Army in modern times*» (SurrIDGE, 2012, s.609). Han argumenterer i sin tekst «*An example to be followed or a warning to be avoided? The British, Boers, and guerrilla warfare, 1900–1902*» for at «hearts and minds» som konsept aldri ble tatt i bruk under Boer-krigen. Han mener at det hele ble utkjempet med konvensjonelle midler med lite hensyn til lokalbefolkningens velvære (SurrIDGE, 2012, s.609). Det kan virke som at SurrIDGE mener tilnærmingen ikke var «hearts and minds» fordi hans forståelse ligner en «popular support»-tilnærming.

Boer-krigen startet ved konvensjonell invasjon av Kappkolonien og Natal i Sør-Afrika som var under britisk kontroll. Det resulterte i at store britiske styrker ledet av Lord Roberts og Lord Kitchener ble mobilisert og deployert. Etter god fremgang for britene og tilsvarende liten fremgang for Boerne utviklet krigen seg til en mer asymmetrisk karakter i mars 1900 (SurrIDGE, 2012, s.608). Målet var ifølge SurrIDGE å ende krigen så raskt og grundig som mulig (SurrIDGE, 2012, s.609).

Tidlig forsøkte Roberts en vennlig og mindre voldelig tilnærming gjennom «velvet glove». Tilnærmingen gikk ut på at i bytte mot mat til troppene skulle sivile liv og eiendommer spares. «Velvet glove» gikk fort over til det SurrIDGE kaller «mailed fist approach» som

innebærte en langt mer brutal behandling, hvor store ødeleggelser av gårder og kollektive straffer ikke var uvanlig. En slik tilnærming viser klare trekk som tenderer mot «government smack». Mot høsten 1900 ble Roberts sine metoder stilt spørsmål ved, da det ble usikkert for regjeringen hjemme i Storbritannia om Roberts fulgte lovene i Haag-konvensjonen av 1899 (SurrIDGE, 2012, s.610).

Fra november 1900 tok Lord Kitchener over kommandoen for den britiske innsatsen i Sør-Afrika. Med en krig som endret seg til bekjempelse av geriljastyrker var det endringer i krigens karakter og behov for en ny tilnærming (Wessels, 2022, s.10). Selv om krigen var mer asymmetrisk, er det likevel liten grunn til å tro at maktbruken avtok i stor grad. Målrettede angrep mot sentrale kommandosoldater var en del av Kitchener sin tilnærming, men det var ikke bare soldater som ble målskiver for Kitchener sine metoder. Store områder ble lagt øde for å hindre soldater og sivile i å benytte seg av dem. Dette bidro til britisk kontroll av store landområder samtidig som det svekket soldater og siviles tilgang til mat (SurrIDGE, 2012, s.614).

Det virker derfor rimelig å si at det var en anerkjennelse fra britisk side om at befolkningen spilte en sentral rolle på grunn av iverksatte tiltak, for å skille de fra opprørerne og hindre ressurstilgang og styrketilvekst. Opprettelsen av konsentrasjonsleirer for å få fysisk kontroll på befolkningen er et langt på vei en bekreftelse av dette. Både kvinner og barn fra distriktene ble tatt kontroll på, mens dyrene og gårdene ble utslettet. I konsentrasjonsleirene skilte britene kvinnene etter hvem sine menn som hadde gitt seg og hvem sine som fortsatt kjempet. Kvinner med menn som hadde erklært seg nøytrale fikk fordeler i både boforhold og tilgang på mat, noe som skulle påvirke boerne sin vilje til fortsatt motstand (SurrIDGE, 2012, s. 615).

Det var ikke bare boere som ble plasserte i egne leirer, men og afrikanere. På samme måte som barn og kvinner var det en måte å skille geriljaene fra forsyninger og etterretning, en forståelse som virker kjent i senere tid. Kitchener brukte også Afrikanerne til sin egen fordel gjennom å verve de og bruke dem mot boere (SurrIDGE, 2012, s.616).

I likhet med den franske kolonialiseringen i Marokko var befolkningens støtte sentral, men i Sør-Afrika kan det se ut til at betydningen og forståelsen av hva støtte innebærer og hvordan den skal oppnås kontrasterer med den franske. Det kan virke som at Kitchener og Lyautey sine tilnærminger var fundamentalt ulike i forhold til *reformer* og *maktbruk*, selv om de ble gjennomført rundt den samme tiden. Mens Lyautey minnet om en «popular support»-tilnærming kan Kitchener langt på vei ses i sammenheng med en «government smack» på

grunn av maktbruken mot sivile boere og afrikanere. Det handlet ikke om å bli likt, men heller skape en håpløs situasjon for både soldater og sivilbefolkning. Makt var sentralt for å overbevise boerne at det ikke var noen vits i å motsette seg britene, fordi konsekvensene ville bli større ødeleggelser og mer kontroll over befolkning og mat. En slik tilnærming til britisk opprør virker ifølge Doherty å være synlig også mange tiår senere i Malaysia (Doherty, 2018).

3.4 Utvikling gjennom to verdenskriger

I 1914 brøt den største krigen mennesket noensinne hadde sett ut i Europa. De 230 krigene Storbritannia hadde vært involvert i under Dronning Victoria fra 1837-1901 ble overskygget (Wessels, 2022, s.10). Likevel viser denne perioden seg å være viktig for opprørsbekjempelse under den kalde krigen av flere årsaker.

3.4.1 Oktoberrevolusjonen

Oktoberrevolusjonen ble av Stalin beskrevet som ikke bare en nasjonal revolusjon, men en internasjonal som rokket med verdensordenen fra en kapitalistisk til en sosialistisk (Stalin, 1927, s.1). Oktoberrevolusjonen var en del av den russiske revolusjonen og var en viktig årsak til at kommunismen gjorde sin fremtreden og etablerte en ideologisk motstander til kapitalismen (Nielsen, 2022). Det er denne konteksten opprørsbekjempelse etter verdenskrigene må ses i sammenheng med.

3.4.2 Mao og "The protracted war"

Mao Tse-tung presenterte gjennom sine verk en tilnærming til opprør som la vekt på «protracted war». Han anerkjente at en slik krig er relativ og at det ikke finnes noen komplett seier eller tap, og at krigen av den grunn er dømt til å bli langvarig. Mao presenterer en krig i tre steg, med en innledende defensiv, en strategisk fastlåsing og en avsluttende offensiv. Han legger vekt på den politiske naturen ved krig, men den viktigste anerkjennelsen han gjør er likevel å si at det er menneskene som er avgjørende og ikke andre faktorer (Tse-tung, 1967, pkt.35-48). Opprøreren skal ha samme forhold til befolkningen som en fisk har til vannet, nemlig å livnære seg av den (Thompson, 2005, s.34). Viktigheten av denne

anerkjennelsen blir tydelig gjennom spor av Mao sin innflytelse helt frem til Talibans strategi i Afghanistan (Giustozzi, 2007, s.99).

Etter Mao sin seier over det kinesiske nasjonalistiske regimet i 1949, ble det tydelig for vestlige makter at det var mulig å vinne et opprør gjennom bruk av bønder, geriljatakter og en kommunistisk kampsak med røtter fra den russiske revolusjon. Det som vokste frem, blir av flere kalt et fullvokst konsept av revolusjonær krig hvor ideologi spilte en sentral rolle (Shy & Collier, 1986). I kjølvannet av den kalde krigen var den vestlige superioriteten med imperialismen og kapitalismen for alvor truet av en voksende bølge kommunisme i øst. Det var ikke lenger vestlige makter sitt ønske om imperialistisk utvidelse som drev de vestlige maktens intervensjoner, men en ideologisk kamp i det som ble en tid med avkolonisering og kald krig (Petersen, 2023).

3.5 Kald krig og ideologisk motstand

I kulissene av en kald krig ble det kjempet en rekke mindre kriger, påvirket av hendelsene under, mellom og etter første og andre verdenskrig. Etter Mao sin seier i Kina ser det ut til at kommunistiske opprør begynte å spre seg, spesielt i Asia. Denne trusselen fra kommunistiske opprør gjorde at de vestlige maktene valgte å gjøre tiltak, noe som resulterte i en rekke kriger mot opprørerne (Petersen, 2023).

3.5.1 Hearts and minds i Malayan Emergency

“*Malayan Emergency*” var et opprør fra det Malaysiske Kommunistpartiet (MCP) og “*Malayan National Liberation Army*” (MNLA) fra 1948 til 1960 (Asprey, 2002, s. 567). Målet fra britisk side var at Malaysia skulle bli en selvstendig demokratisk stat, uten kommunisme (Asprey, 2002, s.569).

Det kan virke som at frasen «hearts and minds» for mange oppstår som idé i Malaysia under sir Gerald Templer. Templer satt som sjef av både de militære og diplomatiske instansene i krisen fra 1952 til 1954 (Newsinger, 2002, s.52). Han er kjent for sitatet; “*The answer lies not in pouring troops into the jungle, but in the hearts and minds of the people.*” (Dixon, s. 362, 2009). Han anerkjente at det krevde en kombinasjon av sivile og militære innsatser for å løse krisen i Malaysia. (Asprey, 2002, s.570). John Newsinger beskriver Templer sin tilnærming til «hearts and minds» som: “*(...) an attempt to secure the allegiance of the Chinese and to make sure of retaining the allegiance of the Malays*” (Newsinger, 2002, s.

56). For å kunne skille de ulike forståelsene av «hearts and minds» blir dette eksempelet svært viktig fordi det som nevnt tidligere er her misforståelsene oppstår (Dixon, 2012, s.64).

De to første årene av krisen var preget av høy maktbruk fra britene mot befolkningen. I denne fasen brukte myndighetene terror-taktikker for å vinne befolkningens støtte (Hazelton, 2017, s. 98). Huw Bennett trekker frem at britene i denne fasen drev med masse-arrester, deportering, ødeleggelse av eiendom og flyttet på folk mot deres vilje for å tvinge den kinesiske befolkningen til å støtte myndighetene. (Bennett, 2009, s. 417) Det var heller ikke uvanlig at folk som løp fra myndighetene ble skutt. (Bennett, 2009, s. 418) En hendelse som utmerker seg er Batang Kali i 1948, hvor 24 mistenkte ble skutt fordi de prøvde å rømme. (Bennett, 2009, s. 419). John Newsinger beskriver det som «*an attempt to bully the Chinese into supporting the government and turning against the Communists*» (Newsinger, 2002, s.48). Det kan virke som at det likevel ble en erkjennelse at kun maktbruk ikke løste problemene. Maktbruken ble kontraproduktiv ved at den skremte den kinesiske befolkningen til å støtte kommunistene. Britene gjorde derfor noen endringer i tilnærmingen, og innså at det var et behov for en strengere befolkningskontroll (Newsinger, 2002, s.48).

Opprørerne gjemte seg blant befolkningen, og benyttet dem i tråd med Mao Tse-Tung sin metafor for å livnære seg som fisken i vannet (Thompson, 2005, s.34). Britene forstod at det ble en kamp om å skille befolkningen fra opprørerne. Sir Robert Thompson, sekretær i Malaysia, påpeker dette senere i boken sin «*Defeating Communist Insurgency*» hvor han skriver at opprør er «*(...) a war for the people*» (Thompson, 2005, s. 51). For å hindre at MCP skulle få kontroll over befolkningen måtte derfor britene få det selv. Dette kan vises tydeligere gjennom Briggs plan som ble innført i 1950 (Newsinger, 2002, s.49-50).

Briggs plan kan sies å ha lagt grunnlaget for mye av det som ble gjennomført i Malaysia (Newsinger, 2002, s.46). Briggs tanker, støttet av Henry Gurney og kodifisert av Robert Thompson, anerkjente viktigheten av befolkningen og at det var en myndighetskonkurranse. Det var den som best klarte å kontrollere befolkningen som ville vinne. Dette markerte en ny milepæl i britisk opprørsbekjempelse fordi det forståelse for at makt alene ikke kan vinne når befolkningen er så viktig. Det var ikke lenger bare maktbruk, men en «*comprehensive long-term strategy*» (Newsinger, 2002, s. 49). Templer videreførte denne planen i sin tid og vi mener at mange av faktorene fra Malaysia kan utledes fra Briggs plan og Templer sin videreføring av den. Forståelsen av befolkningens viktighet kan blant annet vises i det som ble kalt for «*New Villages*», som i likhet med eksempelet i Sør-Afrika søkte å skille

befolkningen fra opprørerne gjennom omplassering (Newsinger, 2002, s.50) (Doherty, 2018).

Selv om det kan virke som en anerkjennelse av at nye midler måtte benyttes for å vinne, utelukket det ikke bruken av makt. «New Villages» viser hvordan maktbruken fortsatt var høy også under denne delen av krisen. Den praktiske omplassering av den kinesiske befolkningen ble aldri gjort frivillig, men med bruk av mye makt for å hindre motstand og fluktforsøk. Områdene de ble flyttet til blir beskrevet som egne fengselsleire hvor befolkningen ble kontrollert gjennom makt og få hensyn til menneskerettigheter (Newsinger, 2002, s.50). Det kan virke som at befolkningen skulle vinnes gjennom kontroll, men det utelukket ikke tanker om reformer og utvikling.

Det er tydelig at det etter hvert som en del av Templer sin videreføring av Briggs plan ble iverksatt sosiale og politiske reformer. Dette skulle skape en form for samtykke hos den kinesiske befolkningen og samtidig opprettholde det samme hos den Malaysiske (Newsinger, 2002, s.56). Den kinesiske befolkningen som ble utsatt for brutal makt i tvangsflyttingen fikk nå tilgang på velferd som tidligere ikke hadde vært tilgjengelig for dem (Miller, 2012).

Denne kombinasjonen av å både bruk av makt mot befolkningen gjennom «New Villages» og samtidig innføring av sosiale og politiske reformer viser en kombinert innsats i Malaysia. Ifølge Templer var det en prosess for å bygge en stat som ble sett på som legitim av befolkningen (Newsinger, 2002, s.56). Etter omplasseringen av den kinesiske befolkningen var det fortsatt en høy maktbruk. Det var tydelig viktig med fysisk kontroll over befolkningen, men understøttet av sosial utvikling (Miller, 2012). Det kan se ut til at myndighetene på denne måten skulle skape legitimitet hos befolkningen.

Et legitimitetsbehov fra opinionen hjemme blir ikke vektlagt like tydelig i litteraturen om Malaysia. Det vil være rimelig å anta at det uansett var et behov, men at det kanskje ikke nevnes fordi det ikke utgjorde noe stort problem for innsatsen. Mediene skrev svært positivt om den britiske opprørsbekjempelsen og ga Templer samtidig kallenavnet «Tiger of Malaya». Dette kan ha sammenheng med at planen stort sett gikk som den skulle, og at mediene ville promotere den britiske opprørsbekjempelsen, i hvertfall ifølge Templer selv (Miller, 2012). I motsetning til Lyautey i Marokko kan det virke som at «hearts and minds» ikke dukker opp fordi man trenger å rettferdiggjøre innsatsen for befolkningen hjemme. Det er større fokus på en tilnærming som skal fungere på et lokalt nivå.

Det er ikke en utelukkende bruk av enten makt eller reformer i Malaysia. Ser vi det i sammenheng med dikotomien, mener vi likevel det er rimelig å plassere den britiske opprørsbekjempelsen innenfor en «government smack»-tilnærming. Grunnlaget er at det i likhet med denne tilnærmingen handlet om å vinne befolkningen primært gjennom makt. Selv om reformer var en viktig del, var det makten gjennom blant annet omplasseringene som med rimelighet kan sies at la til rette for at reformene hadde effekt. Samtidig kan det virke som at det svekket opprørerne betraktelig, som var uten tilgang til befolkningen. Det var med andre ord makten som vant befolkningens støtte. Opprørsbekjempelsen i Malaysia blir av mange oppfattet som vunnet fra britisk side, og det kan virke som at dette gjorde krisen til et eksempel til etterfølgelse i de senere årene. Dette kommer tydelig frem senere i historien (Miller, 2012), spesielt i Vietnam.

3.5.2 Hearts and minds i Algerie

Opprørerne fra National Liberation Front (FLN) ser i likhet med blant annet opprørerne i Malaysia, til Mao Tse-Tung og bruker befolkningen som sin viktigste ressurs (Asprey, 2002, s. 660). Som et motsvar vokste det frem en skole innenfor fransk opprørsbekjempelse «*guerre revolutionnaire*». Essensen innenfor denne tilnærming sa at «(...) *the objective of the army was the support and the allegiance of the population*» (Dimarco, 2006, s. 67). Som et resultat av dette skulle man vinne befolkningen med en mot-ideologi. For franskmennene ble dette en demokratisk ideologi, med sterke kristelig tendenser (Dimarco, 2006, s. 67).

Hjemme i Frankrike var befolkningen lei av kolonikrig etter et kostbart nederlag i Indokina. Derimot skulle den historiske relasjonen med Algerie, og medfølelse for terroren den europeiske befolkningen bosatt i Algerie opplevde gjøre at opinionen til nøds kunne akseptere en ny krig (Galula, 1963, s.10-11). Behovet for legitimitet var dermed dekket, men var allikevel ikke sterkt forankret i befolkningen.

Behovet for legitimitet hos befolkningen i Algerie var også stor. Den algeriske befolkningen hadde ikke tilstrekkelige rettigheter sammenliknet med kolonistene som var bosatt der (Dimarco, 2006, s.65). Nasjonalismen vokste stadig blant befolkningen som et resultat av manglende likestilling. De franske myndighetene prøvde å gjennomføre noen reformer for å bedre posisjonen til den algeriske befolkningen, men det virket å være for sent. Politiske reformer som ganget lokalbefolkningen var dessuten noe kolonistene i Algerie aktivt motsatte seg, og det var derfor vanskelig å få gjennom (Asprey, 2002, s. 661). Motstanden

fra kolonistene skulle følgelig gjøre det vanskelig å dekke dette behovet for legitimitet i lokalbefolkningen.

Med etableringen av «quadrillage system» skulle kombinerte innsatser nå frem til befolkningen. En «quadrillage» kan oversettes til et ansvarsområde. Her skulle militære styrker etablere garnisoner. I området skulle de militære styrkene i samråd med «Section Administrative Spécialisée» (SAS) tilby befolkningen sikkerhet og utvikling (Asprey, 2002, s. 672). Det innebar reformering av lokalsamfunnene, medisinske tjenester, utdanning og trening av lokale politistyrker, militser og andre myndigheter. Om legitimiteten var lav tidligere, skulle dette derimot bidra til å rette opp inntrykket. Eller som Lou Dimarco påpekte: «*The political and social impact of the SAS was felt among Algerians long after the war.*» (Dimarco, 2006, s. 69). Ut ifra dette kan det virke som at franskmennene er inne på noe som kan minne om en «popular-support»-tilnærming til «hearts and minds».

Maktbruken skulle likevel tilsi at dette ikke nødvendigvis var tilfellet. Samtidig som «quadrillage» holdt på, ble Algerie parallelt referert til som et «*kontrollert folkemord*» (Asprey, 2002, s. 671). Volden innebar utbredt bruk av tortur blant den militære organisasjonen, men også politiet. Videre var franske fallskjermjegere kjent for å utøve vold og drepe sivile (Asprey, 2006, s. 679). I tillegg drev franskmennene med strenge tiltak i områdene hvor de opererte. Det var portforbud, bruk av identifikasjonspapirer og bøter for å bryte lovene, noe som kan minne om situasjonen i Malaysia. (Mathias, 1971, s. 28-30). Dette svekket ikke bare legitimiteten lokalt, men befolkningen hjemme synes også dette var vanskelig å godta (Asprey, 2002, s. 670).

Som i andre eksempler tvangsflyttet franskmennene også befolkningen inn i leirer for å isolere de fra FLN sin påvirkning (Asprey, 2002, s. 674). I likhet med Malaysia og Boerkrigen skulle dette skille befolkningen fra opprørerne og hindre at de fikk tilgang til ressurser. Samtidig skulle de være beskyttet fra opprørere. Målet på sikt var at befolkningen gjennom lokale militser skulle drifte sikkerheten. Innen januar 1960 var over en million av befolkningen plassert i landsbyene (Griffin, 2010, s.573). De humanitære forholdene var derimot ikke tilstrekkelig, og flere tusen døde av sult og kulde. (Asprey, 2002, s. 674) På grunn av dårlig planlegging og utførelse, skulle det ikke få noe betydning på strategisk eller politisk nivå slik som i Malaysia (Griffin, 2010, s. 585).

Franskmennene drev samtidig med store militæroperasjoner, som var mer fiendefokuserte. Christopher Griffin trekker frem General Challe, og hans plan; *Challe Plan* (Griffin, 2010,

s.555). Challe plan var en storskala militæroperasjon som fant sted mellom 1959 og 1960. Her knuste Challe opp mot halvparten av FLN sine styrker. Det regnes som en suksess på taktisk nivå, men bidro ikke til noe avgjørende på politisk eller strategisk nivå. Det at man drev med operasjoner som på høyere nivå ikke bidro til noe større skulle bare: « (...) *undercut the French political aim and their own moral foundation and legitimacy.*» (Dimarco, 2006, s 75). Det å drive med store konvensjonelle operasjoner virket snarere mot sin hensikt, enn å produsere det ønskede resultatet om å påvirke befolkningen.

Franskmennene utgjorde en befolkningsorientert tilnærming gjennom «*guerre revolutionnaire*». Befolkningen skulle påvirkes og her anerkjenner man også behovet for kombinerte innsatser og innføring av reformer. Samtidig var maktbruken brutal ovenfor sivilbefolkningen, og tortur var utbredt. En manglende evne til å binde sammen aktiviteter på det operasjonelle nivået sammen med det strategiske skulle føre til at innsatsene på bakken ikke ga de effektene man ønsket. Opp mot «*hearts and minds*» blir det derfor mer naturlig å plassere Algerie i en «*government smack*». Til tross for at de til tider er innom noe som kan minne om «*popular support*», overskygger voldsbruken dette.

3.5.3 Hearts and minds i Vietnam

Med den franske involveringen i den første indokinesiske krigen og deres påfølgende tap ble det klart at Sørøst-Asia kunne tilby utfordringer på de fleste områder, hva gjaldt politikk, demografi, geografi, strategi, operasjoner og taktikk. Det ser likevel ut som at amerikanerne hadde troen på å selv lykkes der fransk kolonimakt mislyktes rundt 10 år tidligere. Et nord-vietnamesisk opprør støttet av den geopolitiske motstanderen til amerikanerne gjør intervensjonen på 60-tallet forståelig på grunn av trusselen og konsekvensene av kommunistisk utvidelse. Med en kald krig som bakteppe ble den varme krigen i Vietnam symbolsk for den ideologiske kampen som utspilte seg i verden på den tiden (Porch, 2013, s.202).

Ideen om «*hearts and minds*» i Vietnam blir trolig relevant av flere årsaker. Både fordi britene nylig har vunnet over et kommunistisk opprør i Malaysia og personer som Robert Thompson derfor er involvert i Vietnam som rådgivere (Porch, 2013, s.210). Samtidig skal det ikke utelukkes at det i likhet med Lyautey på overflaten var et hjelpemiddel for å prøve å selge inn tanken om intervensjon og rettferdiggjøre den for opinionen hjemme. Dette fordi det fra offisielt hold ble uttalt at å vinne «*hearts and minds*» var nøkkelen til seier (Herring,

2017). Fra 1957 til 1965 ser krigen ut til å være en opprørsbekjempelse, før den fra 1965 til krigens slutt på mange måter utvikler seg til en mer konvensjonell karakter (Dixon, 2012, s.245).

For det første var det tidlig en anerkjennelse av og kanskje en selvfølge at befolkningen spilte en sentral rolle i Vietnam. I likhet med Malaysia og Algerie hadde Mao sin seier og nærmest oppskrift for kommunistisk opprør gjort det umulig for amerikanerne å neglisjere dette når et kommunistisk opprør skulle nedkjempes. Samtidig hadde eksempelet i Malaysia vist hvordan man tilsynelatende effektivt kunne skille befolkningen fra opprørerne. I 1961 ble derfor «strategic hamlets programme» innført etter anbefalinger fra Robert Thompson og hans erfaringer fra Malaysia (Porch, 2013, s.210). Hensikten var å skape så bred støtte som mulig blant befolkningen. Programmet skulle på den ene siden beskytte lokalbefolkningen fysisk fra kommunistiske opprørere, og samtidig gjennomføre politiske, sosiale og økonomiske reformer for å vinne befolkningens støtte (FRUS, 1963).

«Strategic hamlets program» viser både kombinerte innsatser tidlig i Vietnam, og forholdet mellom maktbruk og reformer, iallfall før amerikanske konvensjonelle styrker ble involvert. Som en del av programmet ble det gjennomført store forflytninger av lokalbefolkningen i de rurale områdene til egne leire for å skille opprørere og lokalbefolkning (Dixon, 2012, s.246). Inne i de lukkede områdene var det etablert vakttårn og forsvarsmekanismer som skulle gjøre det mulig å beskytte seg fra angrep. I forsøk på å samtidig skape lokal støtte og utvikling ble det forsterket med medisinske team og bygging av diverse infrastruktur (FRUS, 1963). Selv om disse tiltakene for utvikling i leirene ble opprettet, er det ikke å legge skjul på at en slik omplassering, i likhet med Malaysia, krever stor bruk av makt (FRUS, 1963). Behandlingen av de sivile ble samtidig kraftig kritisert av både Kina og Sovjetunionen som brukte ordet «konsentrasjonsleir» for å beskrive programmet (FRUS, 1963).

Selv om amerikanerne gjennomførte programmer for å skille befolkningen og opprørerne, kan det virke som at det ikke fungerte som i Malaysia (Porch, 2013, s.210). Flere år med støtte til Diem-regimet og en Thompson-påvirket tilnærming hadde ikke gitt den effekten amerikanerne ønsket. Eskaleringen i 1965 med Westmoreland i spissen markerte et skifte til en mer voldelig og konvensjonell tilnærming til krigen, ved at USA involverte egne regulære tropper (Dixon, 2012, s.246). Den tosidige tilnærmingen til Westmoreland skulle på den ene siden slå opprørerne militært slik at de ikke var i stand til å frembringe flere styrker. Den andre siden skulle siktes mot mer befolkningsfulle områder og angripe disse gjennom bombing av rismarker og «search and destroy»-operasjoner som tvang befolkningen på flukt.

Amerikanske offiserer hadde gitt uttrykk for at «*if the ocean could be emptied, then the fish would die*» (Dixon, 2012, 246). Thompson på sin side har også brukt denne metaforen, riktig nok fra hans bok om Malaysia, men det viser en viktig detaljforskjell ved at han sier: «*the 'little fishes' removed from 'the water'*» (Thompson, 2005, s.56). Det er ikke lenger snakk om å skille fisken fra havet, men å tørke det ut fra amerikansk side. Dette kan på en god måte illustrere hvordan maktbruken mot sivilbefolkningen var høy, også etter eskaleringen.

Den amerikanske rapporten «*Program for Pacification and Long Term Development of South Vietnam*» (PROVN) stilte seg i 1966 kritisk til den høye maktbruken til Westmoreland. I rapporten ble det argumentert for at maktbruken var kontraproduktiv og drev befolkningen mot Viet Cong. Dette gjorde det vanskelig å vinne støtte fordi støtte fra befolkningen måtte være deres eget valg ifølge rapporten. På et lokalt nivå ble det også stilt spørsmål om USA sin legitimitet, og synet på amerikanere som kolonialistiske inntrengere vokste (Dixon, 2012, s.246). Selv amerikanske styrker var på tidspunkter kritiske til myndighetenes legitimitet på grunn av at deres manglende vilje smittet over på det taktiske nivået (Porch, 2013, s.218). Behovet for en tilnærming som var mer human for både mediepublikummet hjemme og den lokale befolkningen kan virke stort.

Som et motsvar til misnøyen sendte President Johnson i 1967 ned Robert Komer som satt sammen en rekke byråer for å danne «Civilian Operations Revolutionary Development Support» (CORDS). Det virker som at dette var enda et program for å fremme reformer som et svar til problemene med legitimitet hjemme og lokalt. CORDS iverksatte et «akselerert pasifiseringsprogram» som skulle svare på «tømmingen av havet» (Dixon, 2012, s.247). Med Creighton Abrams i sjefsstolen fra 1968 kan det likevel virke som at det ikke skjedde mye med maktbruken. Dette kom blant annet frem ved å blant annet se på den kjente Têt-offensiven som bidro til å dra krigen mot en enda mer konvensjonell karakter (Porch, 2013, s.219).

Krigen blir av mange ansett som et stort nederlag for USA (Porch, 2013, s.222-223). Overordnet er det vanskelig å argumentere for at krigen i Vietnam, spesielt etter USA sin intervensjon, kan kategoriseres som noe annet enn en «government smack»-tilnærming. Selv om det fantes noen forsøk på å dempe maktbruken og vinne befolkningen på mildere måter ble dette overskygget av krigens utvikling. Høy maktbruk, både mot sivilbefolkningen og de militære styrkene er noe som på mange måter kjennetegner USA sin innblanding i Vietnam (Long, 2014).

3.5.4 Hearts and minds i Afghanistan

Afghanistan er den mest moderne og omtalte opprørsbekjempelsen på denne siden av årtusenskiftet. Den representerer den «mest moderne» appliserte bruken av ideen «hearts and minds». Gjennom perioden skulle mye tid, ressurser og menneskeliv gå med for å bekjempe terror, og samtidig prøve å etablere et stabilt og demokratisk Afghanistan.

I boken “Koran, Kalashnikov and Laptop” skriver Antonio Giustozzi at det var viktig for Taliban å få støtte i befolkningen ikke bare for å støtte oppunder opprøret, men at det var en del av en større strategi for å splitte befolkningen fra staten (Giustozzi, 2007, s. 113). I likhet med tidligere eksempler, viser Afghanistan at opprøreren er avhengig av befolkningen. USA og NATO svarte på Talibans tilnærming med og selv være befolkningscentrert.

Som en viktig del av bekjempelsen av terror, ble man enige i å opprette et afghansk statsapparat. Bonn-konferansen desember 2001 stadfestet at en langsiktig løsning i krigen mot terror skulle være å bygge opp en afghansk myndighet basert på demokratiske verdier (En God Alliert, 2016, s. 23). Målet var at med et stabilt statsapparat skulle ikke terrororganisasjoner som Al-Qaeda få benytte seg av afghansk jord til å planlegge terror. Dette tilsynelatende fredelige tiltaket for å hindre fremveksten av terror var noe den vestlige opinionen kunne godta.

Om det oppnår det samme for afghanere er dermed ikke en selvfølge. På den ene siden er de tjent med økt søkelys på økonomisk vekst, menneskerettigheter og sosial utvikling (En God Alliert, 2016, s. 24). På den andre siden var legitimitet for afghanere noe annet enn vesten. Robert Egnell beskriver at legitimitet for en afghaner er basert på identitet og kultur (Egnell, 2010, s. 299). Det viser til at å påføre dem et sentralisert styre med demokratiske verdier de ikke er vant med, uavhengig av om det fungerte eller ikke vil kunne skape et legitimitetsproblem fordi afghanere ikke identifiserer seg med det. Til tross for at man anerkjente viktigheten av legitimitet kan det være antydninger til at man ikke analyserte godt nok hvordan man kunne forankre det i den afghanske befolkningen.

I likhet med tidligere eksempler dukket det opp et behov for å kombinere sivile og militære innsatser, også i Afghanistan. Dette skulle man gjøre gjennom «Provisional Reconstruction Teams» (PRT). Tankegodset i PRT'ene kan man ifølge Combes spore helt tilbake til Bugeuad og Gallieni (Combes, 2022, s. 555). Til tross for at over hundre år skiller dem, var målsetningen den samme: *“to protect civilian populations, eliminate insurgents leaders and infrastructure, and help establish a legitimate and accountable host-nation government able*

to deliver essential human services.” (Combes, 2022, s. 555). Her blir det tydelig at man kan se en tilnærming til «hearts and minds» som tenderer mot “popular support”.

Det var flere faktorer som gjorde at det var utfordrende å oppfylle behovet for legitimitet, både hjemme og lokalt. På den ene siden hadde man fremveksten av «minimum use of force»-doktrinen, som sa at “(...) *no force than is necessary for containing the situation should be used (...)*” (Kitson, 1991, s. 87). Med det vestlige søkelys på menneskerettigheter var det lite aksept for å utøve mer vold enn hva som var absolutt nødvendig. Etter en feilbombing som drepte mange uskyldige sivile uttalte FN’s spesialutsending Kai Eide at “*The impact of such operations undermines the trust and confidence of the Afghan people in the efforts to build a just, peaceful and law-abiding state.*” (UNAMA, 2008). En viktig del av vesten sin tankegang om legitimitet i Afghansitan handlet følgelig om å beskytte sivile.

På den andre siden skulle medias tilstedeværelse presentere enda en mulig trussel mot å dekke dette behovet. “*Beware of the «scripted enemy», who plays to a global audience and seeks to defeat you in the court of global opinion.*” (Kilcullen, 2010, s. 40). David Kilcullen påpeker at man i et operasjonsområde i Afghanistan må forvente at alt man sier og gjør kan komme til uttrykk i media. I motsetningen til Boer-krigen, eller Malaysia var media i mye større grad til stede, og en soldats handlinger kunne få større konsekvenser på strategisk og politisk nivå.

Afghanistan virker å være et eksempel hvor krigens folkerett, utvikling og unngå sivile tap har vært sentralt. Dette viser til at det er en klar plassering av Afghanistan som en «popular support» innenfor «hearts and minds». Den politiske sensitiviteten av å ta liv førte til at det var et sterkt behov for å legitimere bidraget til befolkningen gjennom at Afghanistan skulle utvikles. Likevel var det ikke foruten bruk av makt, men det var et iboende fokus om at makt utøvd mot sivile skulle være et absolutt minimum.

4 Hearts and minds som brutal tilnærming

Vi vil argumentere for at «hearts and minds» i flere tiår har blitt misforstått til å bety en «popular support»-tilnærming, men at ideens egentlige betydning tenderer mot «government smack». Vi mener Malaysia som eksempel er styrende for hvordan vi forstår «hearts and minds». Det betyr at vi mener «hearts and minds» handler om å skape støtte og legitimitet blant lokalbefolkningen gjennom frykt, tvang og respekt. Vi mener at hvis man bruker en «hearts and minds»-tilnærming vinner man støtte gjennom primært maktbruk. Det betyr ikke at en «popular support»-tilnærming er dårlig eller ikke fungerer. Argumentet vårt er at slik vi leser de ulike eksemplene og deres påvirkning, er det flest grunner til å si at «hearts and minds» slik det har blitt brukt i historien, tenderer mer mot en tanke om bruk av makt mot sivilbefolkningen, altså en «government smack».

4.1 Government smack

Spørsmålet vi må til å stille oss for å argumentere for hvilken av skolene som kan kalles for «hearts and minds» er hva som skal vektlegges. Vi tar utgangspunkt i den historiske bruken når vi argumenterer for hva det er. Oppgaven vår har handlet om hva det faktisk har betydd når det har blitt brukt i historien, men som historien viser blir ideen brukt ulikt. For å undersøke hva det betyr har vi valgt å ta stilling til hva vi mener det er med utgangspunkt i hvilket historisk eksempel som har hatt mest betydning. Historien viser oss at det brukes ulikt fra eksempel til eksempel, så hvordan tolker vi hva det er på bakgrunn av dette?

På den ene siden kan vi si at Lyautey sin beskrivelse og bruk av «hearts and minds» bør være styrende fordi det er her det først dukker opp. Det vil si at vi ser på den opprinnelige bruken av begrepet for å bestemme hva det er. Lyautey presenterer en fin tilnærming som virker fornuftig når man anser befolkningen som viktigst. For oss virker det likevel for enkelt å si at det er slik vi skal forstå ideen, fordi det ikke sier noe om påvirkningskraften eksempelet har hatt. Det virker derfor som at akkurat denne bruken av begrepet ikke har vært så utbredt i andre eksempler. Hvis blikket rettes til moderne tid, at det finnes andre eksempler som også kan bestemme hva «hearts and minds» er.

Vi kan se til Afghanistan og hvordan det ble brukt her fordi det er det eksempelet hvor «hearts and minds» sist ble brukt. Hvis Afghanistan brukes vil det si at vi mener en idé kan tolkes ut fra hvor det sist ble brukt. Problemet med dette er at ideer kan misforstås og mistolkes, som vi allerede har sett eksempler på. Derfor mener vi det vil være vanskelig å

bruke Afghanistan som grunnlag for hva «heart and minds» egentlig er. Bruken av «hearts and minds» har i større grad blitt påvirket av historien, enn å påvirke den.

Vi mener det er britisk opprørsbekjempelse i Malaysia som bestemmer og legger grunnlaget for hvordan «hearts and minds» bør forstås. Eksempelet i Malaysia er hverken det første eller siste av sitt slag som bruker «hearts and minds», men det er uansett irrelevant. For det første blir Malaysia blir sett på som en seier for opprøreren. Det er derfor et viktig eksempel fordi det kan virke som om at det formet videre forståelse av opprørsbekjempelse og «hearts and minds». Når «hearts and minds» brukes refereres derfor det ofte til Malaysia. I Vietnam var mye av grunnlaget for hva man gjorde, iallfall innledningsvis, basert på erfaringene gjort i Malaysia. Vi utelukker ikke viktigheten av de andre eksemplene, men det later til at dette eksempelet er enestående på denne måten.

Det imidlertid viktigste argumentet for at «hearts and minds» er slik det ble brukt i Malaysia er dikotomien vi presenterte i forrige kapittel. Dikotomien og den divergerende forståelsen er selve grunnlaget for at denne studien eksisterer. Derfor mener vi det er dikotomien sin opprinnelse som også bestemmer hva «hearts and minds» er. Den springer ut av Dixon sine argumenter som viser at en misforståelse av «hearts and minds» skjedde gjennom nettopp Malaysia. Det kan virke som at fordi det ble ansett som en britisk seier, begynte man å trekke lærdommer for å kunne gjenta suksessen. Thompson er et slikt eksempel med hans teorier i Vietnam. Slik teoretisering kan ha vært faktorer som har bidratt til at eksempelet har blitt lest ulikt.

For å avgjøre om «hearts and minds» best kan beskrives gjennom «popular support» eller «government smack» handler diskusjonen som forklart ovenfor om hvilket eksempel som bør utgjøre grunnlaget. Med utgangspunkt i at vi mener begrepet bør forstås slik det ble brukt i Malaysia er det mest riktig å kalle «hearts and minds» en «government smack»-tilnærming. Eksempelet om Malaysia i forrige kapittel viser at opprørsbekjempelsen i Malaysia ble vunnet med bruk av makt mot sivilbefolkningen og at dette var en sentral del av britisk tilnærming. Vi vil derfor på bakgrunn av dette si at «hearts and minds» som idé og tilnærming kan forstås som å vinne befolkningens støtte gjennom frykt, tvang og respekt, med bruk av makt som et avgjørende virkemiddel.

Det er likevel slik at «government smack» har noen problemer ved seg. For det første kan den være vanskelig å la seg gjennomføre med dagens globaliserte samfunn og media. Legitimitet har blitt vanskelig på hjemmefronten hvor Vietnam og Afghanistan står som

klare eksempler. Samtidig er det et integritetsproblem å benytte «hearts and minds» som voldelig statsbygging for en vestlig stat. Det ligger en forventning om at vestlige demokratier fremmer både moralske og demokratiske verdier (Dixon, 2012, s.66). Dette kan bidra til å forsterke legitimitetsproblemet hjemme, i verden, men og lokalt. Derfor er det legitimt å stille seg spørsmålet om ideens gyldighet i moderne opprørsbekjempelse.

4.2 Hazelton

En som på den andre siden mener at britenes innsats i Malaysia ikke var «hearts and minds» er Dr. Jaqueline Hazelton (Hazelton, 2017, s.112). Hvis vi tar utgangspunkt i vår forståelse av hva «hearts and minds» er, kan det virke som at Hazelton i sin kritikk av ideen «hearts and minds» har bidratt til misforståelser rundt hva det egentlig betyr. Hazelton kan i denne diskusjonen raskt oppfattes som grunnlaget til mye av misforståelsen uten at det stemmer. Hun vil heller være et symbol på en misforstått idé for å tydeliggjøre våre poeng. Det er derfor viktig å presisere at Hazelton sitt bidrag er svært aktuelt og relevant for dagens utfordringer, og spesielt når tiden nå er inne for å forstå Afghanistan. Det er likevel enkelte sider ved hennes argumenter vi ønsker å undersøke nærmere.

Hazelton setter opp «hearts and minds» synonymt med «good governance approach», «population centric approach» og «comprehensive approach». Hun beskriver dette som tilnærminger hvor befolkningen skal vinnes ved å skape det hun kaller «popular support» blant befolkningen, og kun bruke makt mot opprøreren (Hazelton, 2017, s.80). På den andre siden som en motpol beskriver hun «coercion theory» hvor høy maktbruk er sentralt for å vinne. Hun deler samtidig opp maktbruk i direkte og indirekte hvor den direkte handler om maktbruk mot opprøreren. Den indirekte derimot handler om maktbruk for å hindre ressurstilgang fra sivile til opprøreren (Hazelton, 2017, s.89-90).

Sammenligner vi det Hazelton presenterer som to ulike måter å tilnærme seg opprørsbekjempelse på med vår dikotomi finner vi noen likheter. Det hun mener er «hearts and minds» kan med noe forenkling fordi vi har utledet ulike faktorer, ses i sammenheng med vår «popular support». På den andre siden er også mulig å se likheter mellom hvordan Hazelton sin «coercion theory» forklares og vår «government smack». Selv om hennes syn på makt skiller seg noe, mener vi det er nok likheter til å kunne sammenligne.

Hovedargumentet til Hazelton er at hennes «coercion theory» er den beste måten å tilnærme seg opprørsbekjempelse på (Hazelton, 2017, s.112). Hazelton argumenterer samtidig for at

det britene gjorde i Malaysia ikke kan kalles for «hearts and minds» fordi bruken av makt minnet mer om en «coerion theory» (Hazelton, 2017, s.97-98). I likhet med oss anerkjenner hun maktbruken, men på grunnlag av hennes forståelse om hva «hearts and minds» innebærer, mener hun at dette ikke kan kalles «hearts and minds».

Vi mener Hazelton befinner seg i et skjæringspunkt mellom Dixon sin todeling av forståelsene og vår dikotomi. Vi argumenterer tidligere i teksten for at det er en sammenheng mellom hvordan man leser Malaysia og hvordan man forstår opprørsbekjempelse og «hearts and minds». Siden vi anerkjenner Malaysia som et eksempel med mye bruk av makt mot befolkningen, mener vi at dette er «hearts and minds». Når Hazelton anerkjenner det samme, ville det vært naturlig å tro at hun mener «hearts and minds» stemmer med vår forståelse. For oss virker det som at hun har tatt et standpunkt om hva «hearts and minds» var før hun undersøkte Malaysia, og derfor «sparker inn en åpen dør» når hun mener at Malaysia ikke var «*hearts and minds*». For oss er det åpenbart at Malaysia inneholdt mye makt. Det kan derfor virke som at hennes argumenter kanskje ikke er rettet mot forståelsen vi har. Det kan virke som at den heller er rettet mot en «liberal idealist»-tanke hvor utgangspunktet for tolkningen av Malaysia og «hearts and minds» ligger i begrepet, og ikke hva som skjedde.

Vi erkjenner likevel at alle ikke ser på «hearts and minds» som oss. Vi argumenterer for at «hearts and minds» stammer fra Malaysia på grunn av dens viktige historiske rolle. Vi stiller oss dermed litt spørrende til hvor Hazelton mener ideen stammer fra og hvorfor hun mener «hearts and minds» er av den betydningen hun argumenterer for. Artikkelen til Hazelton skal riktignok argumentere for hva en effektiv tilnærming til opprørsbekjempelse er, og ikke «hearts and minds». Vi mener ikke at hennes forståelse er feil selv om vi er uenige. Vi mener heller at det bør foreligge en tydeligere forklaring på hvorfor hun mener som hun gjør, spesielt når tittelen er «*The «Hearts and Minds» Fallacy*».

På grunnlag av vår forståelse av «hearts and minds» mener vi det ikke er urimelig å si at noe av misforståelsene rundt ideen derfor både etableres og forsterkes av Hazelton. Hennes forklaring presenterer en forståelse det kan være lett å si seg enig i. Spesielt dersom man aldri har lest om «hearts and minds», eller ikke er klar over at det eksisterer tvetydige forståelser av ideen innenfor opprørsbekjempelse. Problemet kan likevel oppstå når hun utelukker å forklare hvorfor hun mener «hearts and minds» handler om at myndighetene skal bli likt av befolkningen. Vi mener at det bør foreligge en forståelse for de ulike tolkningene før man undersøker dypere hva som ligger i begrepets kjerne. På denne måten er det mulig å minimere sannsynligheten for mistolkning i fremtiden.

5 Konklusjon

Studien vår har tatt for seg problemstillingen «*Hva er ideen «hearts and minds» innenfor opprørsbekjempelse?*».

Som et hjelpemiddel til å svare på problemstillingen utformet vi følgende forskningsspørsmål:

- Hva inneholder “*hearts and minds*” – hvilke faktorer kan stadfestes?
- Hva er de ulike tolkningene av denne idéen?
- Hvor plasserer vi ideen med hensyn til de ulike tolkningene?

Funnene i denne studien er tredelt. Det første funnet er de seks utledede faktorene *befolkningsorientering, legitimitet hjemme, legitimitet lokalt, kombinerte innsatser, reformer og maktbruk*. Faktorene ble utledet på bakgrunn av seks utvalgte historiske eksempler innenfor opprørsbekjempelse. En gjennomgang av de ulike eksemplene viste at det var mulig å trekke ut generelle regler for «hearts and minds» som gjaldt i alle tilfellene. De fire første faktorene er konstanter som vil si at de kun kan bedømmes ut fra om de er til stede eller ikke. De to siste er variabler og kan graderes. Det vil si at det er mulig å drøfte i hvilken grad de appliseres i eksemplene. Forenklet er variablene i sin reneste form motsetninger. I hvilken grad de blir tatt i bruk i et eksempel legger grunnlaget for hvilken side av dikotomien eksempelet passer inn i. Utledningen av de seks faktorene besvarer det første forskningsspørsmålet.

Det andre funnet i studien er at de ulike forståelsene av «hearts and minds» overordnet kan vises gjennom en dikotomi. De ulike forståelsene av begrepet utvikles på bakgrunn av hvordan bruken av «hearts and minds» i britisk opprørsbekjempelse i Malaysia ble tolket. De ulike forståelsene er i sin reneste form gjensidig utelukkende fordi sidene vektlegger hver sin variabel. På den ene siden finnes «popular support»-forståelsen av «hearts and minds» som mener at befolkningen sin støtte vinnes gjennom å bli likt. Derfor vektlegger denne forståelsen bruk av reformer fordi veien til støtte er å bli likt av befolkningen. På den andre siden er «government smack»-forståelsen som mener at befolkningen vinnes gjennom frykt, tvang og respekt. Derfor vektlegger denne tilnærmingen maktbruk. Dikotomien legger grunnlaget for vår forståelse av «hearts and minds», og besvarer oppgavens andre forskningsspørsmål.

Det tredje funnet i studien er at «hearts and minds» handler om å vinne befolkningens støtte på bakgrunn av frykt og respekt, med maktbruk som viktigste faktor. Ideens faktiske

betydning må derfor ses i sammenheng med forståelsen av «government smack» som måten å vinne befolkningens støtte på. Det er bruken av ideen i Malaysia som legger grunnlaget for hva vi mener «hearts and minds» er. Dette er fordi det både er det mest innflytelsesrike eksempelet vi har undersøkt og her de ulike forståelsene av «hearts and minds» springer ut fra. Det har vært på grunn av hvor Malaysia plasserer seg i dikotomien som derfor har vært bestemmende for hva «hearts and minds» egentlig er. Vår forklaring på «hearts and minds» besvarer det tredje og siste forskningsspørsmålet.

Hazelton sin forklaring av «hearts and minds» mener vi kan bidra til forenkling og videre misforståelser av ideen. Hazelton bør anerkjennes, men hennes tekster i likhet med andre tekster om hva «hearts and minds» er bør leses med en forståelse for kompleksiteten og tvetydigheten i historien. På denne måten kan det være mulig å minimere muligheten for videre misforståelse av «hearts and minds» når historien skal forstås slik den faktisk var.

Vår vurdering er at oppgaven svarer på problemstillingen gjennom de tre forskningsspørsmålene. Ideen «hearts and minds» kan sies å være en tilnærming til opprørsbekjempelse som historisk har blitt brukt av vestlige stater. Tilnærmingen inneholder noen generelle faktorer som kan beskrive hva det har inneholdt når det har blitt brukt. Ideen har vært forstått tvetydig og det har vært stor forvirring rundt bruken av «hearts and minds». Selv om ideen kan virke formildende, handler det om bruk av makt mot sivilbefolkningen. «Hearts and minds» vinnes på myndighetenes premisser, selv om befolkningen spiller en sentral rolle.

Det er tydelig at begrepet «hearts and minds» skaper forvirring når det brukes, og kanskje spesielt når det forstås og brukes som en «government smack»-tilnærming. På den ene siden kan man si at begrepet bør forkastes. Om det skaper mer misforståelser enn det skaper god kommunikasjon, vil det ikke være et godt utgangspunkt for forståelse og samarbeid. Å enes om en felles betydning av ideen er kanskje den eneste måten å bidra til å sikre dens relevans og bruk videre i moderne opprørsbekjempelse. Likevel kan akkurat dette virke svært utfordrende da ideen allerede er blitt misforstått over lang tid. Begrepet «hearts and minds» kan nok oppleves som noe kontraintuitivt når det skal representere en voldelig tilnærming til opprørsbekjempelse. Dette er fordi begrepet i seg selv høres formildende ut. Hvis begrepet «hearts and minds» skal brukes i fremtiden, bør det sannsynligvis brukes om noe som kan forbindes med noe mildt for å hindre misforståelser. Med bakgrunn i våre funn vil vi derfor ikke anbefale videre bruk av «hearts and minds» i opprørsbekjempelse. Vi tror begrepet vil skape mer misforståelse enn forståelse på bakgrunn av en allerede historisk forvirring.

Selv om vi i denne studien har tatt for oss «hearts and minds» i opprørsbekjempelse, er ikke bruken av ordene begrenset til denne typen kriger og konflikter. Forslag til videre forskning på «hearts and minds» kan derfor være hvordan begrepet brukes og forstås i konvensjonell krigføring. Samtidig kan det være relevant å undersøke om det finnes sammenhenger mellom bruken i opprørsbekjempelse og konvensjonell krigføring, og om det finnes overføringsverdi som kan være nyttig for utvikling av nye strategier eller doktriner. Vi har avgrenset studien fra å undersøke hvorvidt «hearts and minds» er en fungerende tilnærming i opprørsbekjempelse. Den sterkeste anbefalingen til videre forskning vil derfor være å undersøke om «hearts and minds», ikke som begrep, men praktisk tilnærming slik denne studien mener det er, kan fungere i fremtidens opprørsbekjempelse.

6 Litteraturliste

- Anon. u.å. *Special Representative Kai Eide on civilian casualties caused by military operations in Shindand / UNAMA*. Hentet 31. mars 2023 (<https://unama.unmissions.org/special-representative-kai-eide-civilian-casualties-caused-military-operations-shindand>).
- Alderson, A (2010). Britain. I.T: & Rid (Red.) *Understanding Counterinsurgency – Doctrine, Operations and Challenges* (ss. 46-59). New York: Routledge.
- Asprey, R. B. (2002). *War In The Shadows - The Guerilla in History*. Lincoln: William Morrow & Company Inc.
- Bennett, Huw. (2009). 'A very salutary effect': *The Counter-Terror Strategy in the Early Malayan Emergency, June 1948 to December 1949*. *Journal of Strategic Studies* 32(3):415–44. doi: [10.1080/01402390902928248](https://doi.org/10.1080/01402390902928248).
- Berenson, Edward. (2010). *Heroes of Empire – Five charismatic men and the Conquest of Africa*. Berkely: University of California Press
- Butler, M. (2022, 12. mai). *Ukraine's information war is winning hearts and minds in the West*. The Conversation. Hentet 30. mars 2023, fra <http://theconversation.com/ukraines-information-war-is-winning-hearts-and-minds-in-the-west-181892>
- Calwell, C. (1996). *Small Wars - Their Principles & Practice*. London: University of Nebraska Press.
- Combes, d. (2022). *Counterinsurgency in (un)changing times? Colonialism, hearts and minds, and the war on terror*. Sage, ss. 547-567. doi:10.1177/00471178221122954
- DiMarco, Lou (2006) *Losing the Moral Compass: Torture and "Guerre Revolutionnaire" in the Algerian War*. US Army Quarterly Parameters, ss. 63-76
- Dixon, P. (2009). 'Hearts and Minds'? *British Counter-Insurgency from Malaya to Iraq*. *Journal of Strategic Studies* Retrieved from: <https://doi.org/10.1080/01402390902928172>
- Dixon, P. (2012). *The British Approach to Counterinsurgency: From Malaya and Northern-Ireland to Iraq and Afghanistan*. London: Palgrave Macmillian
- Doherty, M. R. (2018, 12 20). *Small Wars Journal*. Retrieved 2 28, 2023, from The Boer War and Malayan Emergency: Examples of British Counterinsurgency pre- and post-"Minimum Force": <https://smallwarsjournal.com/jrnl/art/boer-war-and-malayan-emergency-examples-british-counterinsurgency-pre-and-post-minimum>
- Galula, D. (2006). *Pacification in Algeria, 1956-1958*. Santa Monica: RAND Corporation.
- Galula, D. (2008). *Counterinsurgency Warfare - Theory and Practice*. Westport: Praeger.
- Giustozzi, A. (2007). *Koran, Kalashikov and Laptop - The Neo-Taliban Insurgency in Afghanistan*. London: Hurst & Company.

- Griffin, C. (2010, 7). Major Combat Operations and Counterinsurgency Warfare: Plan Challe in Algeria, 1959-1960. *Security Studies* 19(3), pp. 555-589. doi:10.1080/09636412.2010.503509.
- Hazelton, J. (2021, july 15). *Foreign Affairs*. Retrieved from The Hearts-and-Minds Myth - How America Gets Counterinsurgency Wrong: <https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/2021-07-15/hearts-and-minds-myth>
- Herring, G. C. (2014, 25 6). *Criterion*. Retrieved 2 21, 2023, from Hearts and Minds: A Historical Context: <https://www.criterion.com/current/posts/211-hearts-and-minds-a-historical-context>
- Johannesen, A. T. (2019). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (5 ed.). Oslo: Abstrakt Forlag.
- Joint Chiefs of Staff, (2018, 25. April). *JP 3-24. Joint Force Developments*
- Kilcullen, D. (2010). *Counterinsurgency*. New York: Oxford University Press.
- Kitson, F. (1991). *Low Intensity Operations - Subversion, Insurgency and Peacekeeping*. London: Faber and Faber Limited.
- Kjeldstadli, K. (1999). *Fortida er ikke hva den en gang var - en innføring i historiefaget*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Long, N. V. (.2014, 27. juni). *Hearts and Minds: Moving the People. The Criterion Collection*. Hentet 21. februar 2023: <https://www.criterion.com/current/posts/212-hearts-and-minds-moving-the-people>
- Mathias, G. (2011). *Galula in Algeria - Practice vs. Theory*. Santa Barbara: ABC-CLIO, LLC.
- Milakovsky, B. (2022, 7. oktober). *How Putin lost hearts and minds in eastern Ukraine*. The Guardian. Hentet fra <https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/oct/07/vladimir-putin-eastern-ukraine-referendums-russian-moscow>
- Miller, Sergio. (2012, 16. April). *Malaya: The Myth of Hearts and Minds*. Small Wars Journals <https://indianstrategicknowledgeonline.com/web/Small%20Wars%20Journal%20-%20Malaya-%20The%20Myth%20of%20Hearts%20and%20Minds%20-%202012-04-16.pdf>
- Newsinger, J. (2002). *British Counterinsurgency - From Palestine to Northern Ireland*. New York: Palgrave Publishers.
- Nielsen, Jens Petter (2022). *oktoberrevolusjonen*. Store Norske Leksikon. Hentet 12. mars: 2023. <https://snl.no/oktoberrevolusjonen>
- Norwegian Ministry of Foreign Affairs and Ministry of Defence. (2016). *A Good Ally: Norway in Afghanistan 2001-2014*. Oslo: Regjeringen.
- NTNU Undervisning. (2018, 19. desember). Litteraturstudie som metode. <https://www.youtube.com/watch?v=KF3PtpaDsm8>

- Nyhamar, Tore. (2009, 31. desember). *Counterinsurgency Field Manual 3-24 and operations*. (FFI-rapport 2009/01342). Hentet fra <https://publications.ffi.no/nb/item/asset/dspace:3584/09-01342.pdf>
- Petersen, T. (2023, 31. mars). *Store Norske Leksikon*. Retrieved from Kalde Krigen. Hentet fra https://snl.no/den_kalde_krigen
- Porch, D. (1986). Buegeaud, Galliéni, Lyautey: The Development of French Colonial Warfare. In P. Paret (Ed.), *Makers of Modern Strategy - From Machiavelli to the Nuclear Age* (pp. 376-408). New Jersey: Princeton University Press.
- Porch, D. (2013). *Counterinsurgency - Exposing the Myths of the New Way of War*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Shy, J. a. (1986). Revolutionary war. In M. o.-f. age, & P. Paret (Ed.). Princeton: Princeton University Press.
- Stalin, J. (1927). *The International Character Of The October Revolution*.
- SurrIDGE, K. (2012). An example to be followed or a warning to be avoided? The British, Boers, and guerrilla warfare, 1900–1902. *Small Wars & Insurgencies*, 23(4–5), 608–626. <https://doi.org/10.1080/09592318.2012.709768>
- Thompson, R. (2005). *Defeating Communist Insurgency*. St. Petersburg, Florida: Hailer Publishing.
- Tjora, A. (2018). *Viten Skapt - Kvalitativ analyse og teoriutvikling*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Tse Tung, M. (1967). *On protracted war*. Peking: Foreign Language Press.
- Ucko, D. H. (2013). *Counterinsurgency in Crisis - Britian and Challenges of Modern Warfare*. New York: Columbia University Press.
- US Army & US Marine Corps . (2006). *Counterinsurgency Field Manual (FM 3-24)*. Chicago: Chicago University Press .
- US. Marine Corps. (1990). *Small Wars Manual*. Washington: United States Government Printing Office.
- Wessels, André. (2022) *A Historical Overview of Boer Guerrilla and British Counterinsurgency Operations During the Anglo-Boer War, 1899-1902*. Taylor and Francis. Hentet 31. mars fra 2023. <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/09592318.2022.2138258?needAccess=true&role=button>.